

Ne kriza, ampak rast

Bleščeča in veljavna stoji naša Iskra s svojim emblemom zvezde vseh plovod. Naj se ozremo po Sloveniji, Jugoslaviji ali po svetu, dejstvo je, da smo ena izmed največjih industrij, vsaj v svoji elektrotehnični stroki. Toda dejstvo je tudi to, da povsod, doma in po svetu še posebej, industrijska proizvodnja in prodaja gresta skozi neko krizno obdobje, v katerem lahko obveljajo samo tisti, ki so v resnici trdni in gredo v korak s časom. Zato je pri vseh naših samozavesti prav, če pogledamo tudi kaj je za tem našim bleškom in veličino ter se soočimo tudi s svojimi slabostmi, s svojimi šibkimi točkami.

Prav elektroindustrija, zlasti tista, ki je preraščala v elektronsko, je bila zaradi svoje aktualnosti in impulzivnosti tudi v Jugoslaviji panoga, ki je prva začela iskati poti v integracijo. Iskra je bila pri tem spet prva. Toda kot so propadali poizkusi združevanja te proizvodnje preko republiških meja, tako so znotraj republiških meja, konkretno tudi kapacitete Iskre v Sloveniji, rastle sorazmerno zelo nekoordinirano, vse skupaj pa se je odražalo na dokaj neurejenem jugoslovanskem trgu. Iskra, ki ima danes svoje delovne tipalke v kar 22 bolj ali manj avtonomnih podjetjih v različnih krajih, je na ta način sicer dosegla visoko stopnjo raznolikosti izdelkov in specializacije, vendar pa se je razrahljala skupna, osrednja vez Iskrine zvezde. Ne glede na to, da je v izboru proizvodnje iz raznih razlogov težišče skoraj 80 odstotkov usmerjeno v profesionalno, v nekem smislu državno in poslovno tehniko, in da samo 20 odstotkov proizvodnje zadovoljuje potrebe široke potrošnje, je bila za togo gibljivost našega združenega podjetja že dolgo kriva nenehna podkapitalizacija Iskre. Res se je to stanje nekoliko popoboljšalo, saj smo npr. leta 1963 kar 90-odstotno delali z izposojenimi kapitali, medtem ko smo v letu 1975 znižali odstotek na 72, vendar pa ostaja to še vedno zelo občutljivo področje in toliko bolj bi bila v takem položaju nujna dosledna in smotrna koordinacija vseh finančnih ukrepov v celotnem združenem podjetju in v vseh posameznih enotah; tega pa ni bilo. Če smo si odkriti, je doslej poleg raziskovalnega središča združevalno funkcijo opravljal predvsem le prodaja, kar pomeni, da smo se združevali šele pri vejah, ne pa pri koreninah. Premajhna koordinacija investicij in premajhna koncentracija kadrov v proizvodnji se je odražala tudi v tem, da smo proizvajali sicer veliko, a novih programov smo uvajali zelo malo.

Če se v tem trenutku, ko želimo svoje slabosti odpravljati, ozremo po sredstvih v Zakonu o združenem delu, nam bo nujno jasno, da moramo izhajati prav iz okrepljenega samoupravljanja, ne pa iz poizkusov ponovnega oživiljanja administrativnega centralizma, kar smo v preteklosti kot korekturo razdrobljenosti včasih delali.

Prav v novih in živih razmerjih med TOZD so jamstva tako

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pogovor z novim finančnim direktorjem ZP — Antonom Bukinisom

Do financ, zlasti, če kdaj mislimo, da smo v čem prikrasani, zlepa nimamo pravega zaupanja. Še posebej tudi, kadar gre za direktorja, ki prihaja na to mesto na novo. Pa vendar razgovor, ki smo ga imeli o finančni problematiki združenega podjetja in s tem vsakogar med nami z novim direktorjem Anton Bukinisom je potrdil prav nasprotno. In ob koncu bi lahko zapisali: vzbudil je zaupanje!

Kako si predstavljate funkcijo finančnega direktorja, glede na to, da še zdaj ni sprejet gospodarski plan za leto 1976?

Vprašanje plana za tekoče leto ne more bistveno vplivati na izvajanje finančne funkcije. Letni plan obravnava le konkretno, tekočo politiko. Finančna funkcija pa izhaja že iz samega sporazuma o združitvi v ZP in na tej osnovi postavljenih programov za daljše časovno obdobje.

Ali upate, da bi se tržno poslovanje usklajalo s planiranim?

To ni le vprašanje financ, ampak ga je treba gledati širše. saj tangira celotni spekter poslovanja. Spoznati bomo morali, da je trg tisti, ki diktira vrsto proizvodnje. Mi pa še vedno mislimo, da je dovolj proizvoditi in da je trg postranskega pomena.

Kako bi preprosto razložili našemu delavcu, kaj so to finance in kaj finančna politika? V čem je pravzaprav razlika med financami in računovodstvom?

Sodim, da so dane vse možnosti, da našemu delavcu razlagamo, kaj so finance, oz. finančna politika. Seveda se moramo ob vsakokratni razlagi konkretnega vprašanja izogibati izrazoslovju, ki je specifično in potrebno le v strokovnih krogih. Vsakdo ima v vsakdanjem življenju privatno opravka s financami za lastne potrebe



in če v tej prispodobi uspemo z našo razlago, bomo prepričani, da nas bi tudi vsakdo lahko razumel.

Med računovodstvom in financami je ločnica jasna: prvo se ukvarja z analizo in evidenco poslovnih drugo je funkcija preprosto rečeno manipuliranje z denarjem.

Ali je finančna izobrazba našega samoupravljalca pomanjkljiva, oz. na kakšen način bi bilo potrebno, oz. možno spremeniti finančno obnašanje v našem gospodarstvu, da bi se v bodoče izognili težavam, kot smo jih imeli pred sprejetjem novih zakonov?

(Nadaljevanje na 3. strani)

V Šentjerneju teko priprave za proslavo dneva borca in dneva Iskre

Pretekle dni smo v Šentjerneju prisostvovali sestanku pripravljalnega odbora za letošnjo proslavo dneva borca in dneva Iskre, povezano s 25-letnico obstoja TOZD Upori in potenciali v Šentjerneju. Ob že znanih finančnih problemih je bila razumljivo osrednja razprava na sestanku o tem, kje in kako znižati prvotno predvidena sredstva za izvedbo proslave. Priznati je treba, da si organizatorji resnično prizadevajo, da bi pripravili čim manj, hkrati pa pripravili proslavo, ki bi bila na višini in vredna praznikov, ki jih bomo ta dan slavili v Šentjerneju.

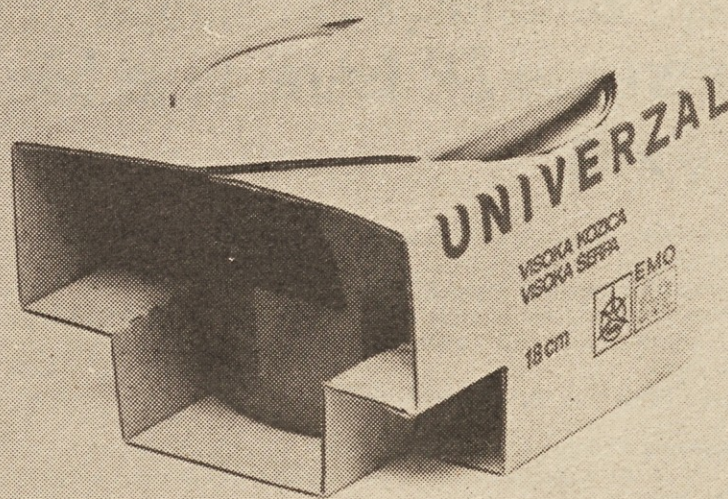
Priprave so živahne, saj se 3. julij hitro približuje, popraviti pa je treba dostop na prireditveni in parkirni prostor, napeljati vodo in elektriko, pripraviti oder za nastopajoče, klopi in stojnice, poskrbeti za potrebne sanitarije na prireditvenem prostoru in še marsikaj, kar je nujnega ob deset in več tisočih udeležencev, kolikor jih 3. julija pričakujejo v Šentjerneju.

Vzporedno s tem so v teku tudi razgovori za prehrano in ustrezno kapljico, za katero Šentjernejčani „dajo roko v ogenj“, da bo solidna in bo zadovoljila vsakogar (razen seveda šoferjev, ki pač ne bodo smeli ugotavljati njene kvalitete in „oktanske vrednosti“).

Skratka — vsa prizadevanja pripravljalnega odbora v Šentjerneju teko in so usmerjena v edini cilj, da bi organizirali to našo vsakoletno proslavo čim bolje, hkrati pa sprejemajo iz TOZD ZP Iskra prijave in kaže, da bo kljub vsemu udeležba presegla deset tisoč udeležencev.



Predsednika RK ZSM BiH in SRS Muhamed Abadić in Ljubo Jasnjić.



Ob letošnji podelitvi oskarjev za embalažo je Iskra imela kar dobro bero. Na sliki je nagradena zloženka iz kartona za Ideal posodo, katere konstruktor je bil Drago Podpečan iz EMO Celje.

Sklepi zasedanja sindikalne konference ZP Iskra, ki je bilo 24. aprila

1. V sleherni TOZD ZP Iskra je predvsem potrebno ugotoviti, ali je bilo opravljeno dosledno konstituiranje TOZD in po potrebi dati pobudo za ustanovitev več TOZD; ali je bila izvedena dosledna razmejitev družbenih sredstev delavcem v TOZD; ali vsebina statuta TOZD zadovoljuje in ali je s samoupravnimi sporazumi o združevanju dela in sredstev podlaga temu združevanju; ali so jasno razmejene zadeve, o katerih odločajo delavci na svojih zborih in zadeve, o katerih odločajo delegati v delavskih svetih, ali so jasno opredeljene naloge kolektivnih izvršilnih organov in poslovnih organov in ali je vse to skladno z rešitvami v osnutku zakona; kateri so vzroki, da še ni dovolj učinkovita delavska kontrola; zakaj še morda ni urejena celotna samoupravna zakonodaja ali celo še ne opravljena registracija; ali so ustvarjeni pogoji za delo delegatov in delegacij za vse smeri uresničevanja interesov delavcev in zakaj so pri tem še slabosti; kako so opredeljeni in razviti dohodkovni odnosi med TOZD, ki so med seboj odvisne v pogojih poslovanja in v razvoju in zakaj v teh odnosih še ni uveljavljeno skupno ugotavljanje rezultatov poslovanja in delitev skupaj ustvarjenega dohodka in rizika; kje so vzroki za pomanjkljivosti v samoupravni zakonodaji in samoupravni praksi, da pri delitvi osebnih dohodkov ni dovolj upoštevana produktivnost in dobro gospodarjenje z družbenimi sredstvi kot rezultatom minulega dela; kje so vzroki za slabše gospodarske rezultate celotne delovne organizacije itd. Vse to je potrebno preveriti s stališča rešitev v osnutku zakona o združenem delu.

Akcijo razprav vodijo organi sindikata na ravni TOZD in delovnih organizacij. Rok — mesec junij 1976.

2. Preanalizirati je potrebno odnose med TOZD in skupnimi službami delovnih organizacij in ZP Iskra. Vlogo delovnih skupnosti je treba bolj določno opredeliti in izdelati programe dela za posamezna področja. Jasno mora biti dogovorjen obseg dela in odgovornosti. Financiranje teh služb mora biti na osnovi programov dela na načelih dohodkovnih odnosov in ne ključev. Odgovorni za izvedbo teh stališč so poslovodni organi delovnih organizacij in ZP Iskra. Rok — oktober 1976.

3. Organi sindikata na vseh ravneh sindikalne organiziranosti v Iskri se bomo zavzemali, da se sklepi in skupaj dogovorjena stališča samoupravnih organov TOZD, delovnih organizacij in SOZD Iskra dosledno in v rokih uresničujejo. Za neupoštevanje sklepov je treba posameznika poklicati na politično odgovornost in morda celo podati predlog za razrešitev s funkcije ali z delovnega mesta. To je stalna naloga organov sindikata na vseh ravneh v ZP Iskra.

(Nadaljevanje na 2. strani)



Delegacija mladih iz BiH si ogleduje proizvodnjo ATC.

Obisk mladih iz BiH

Pri slovenski mladini je bila na obisku od 27. 5. — 31. 5. 1976 delegacija republiške konference ZSM BiH, ki jo je vodil predsednik Muhamed Abadić. Delegacijo so spremljali tudi: sekretar ZSM Jugoslavije Matko Tupalović, predsednik komisije za mednarodne odnose ZSMJ Vojko Venišnik ter spremljevalec Boris Muzevič. Namen obiska je bil izmenjati izkušnje pri delu mladih ne samo na ravni republiške konference, ampak tudi OO ZSMS v TOZD in krajevnih skupnostih.

V Sloveniji so poleg ostalih krajev gostje obiskali tudi Kranj. Njihova želja je bila, obiskati DO Elektromehaniko in se pogovarjati z mladimi

iz te DO. Želja se jim je uresničila 29. maja, ko so jih slednji sprejeli v tovarni telekomunikacij na Laborah. Tam so si gostje najprej ogledali proizvodnjo in obrat družbene prehrane, nato pa so se z mladimi Iskraši pogovarjali o njihovem delu. Prav tako so si ogledali tudi film „To je Iskra“. Ob odhodu so vsi udeleženci srečanja izrazili željo, da si takih in podobnih srečanj še želijo. Gostje so nato v spremstvu slovenskih mladincev nadaljevali pot na Jesenice.

Sobotni obisk pomeni za mlade v Elektromehaniki veliko, hkrati pa je tudi pohvala za njihovo delo ter priznanje širom naše domovine.

IRA

Sklepi zasedanja sindikalne konference ZP Iskra, ki je bilo 24. aprila

(Nadaljevanje s 1. strani)

4. V sleherni TOZD mora program razvoja upoštevati naslednja izhodišča:

- proizvodne možnosti in prodajno-tržna predvidevanja
- sociološko-družbene interese delavca in njegov osebni in družbeni standard, upoštevajoč sklepe srečanja žensk TOZD Iskre ob letošnjem prazniku žensk
- razvojno-tehnološki aspekt (predvidevanja in možnosti tehnološkega razvoja).

Pri snovanju srednjeročnega načrta moramo upoštevati tudi, da bomo izdelali tak program, katerega smo sposobni realizirati in temu ustrezno združevati sredstva.

Kolegijski poslovodni organ ZP Iskra je dolžan takoj izdelati samoupravni sporazum o razvojnem načrtu Iskre in njenih organizacij za obdobje 1976–80 in ga posredovati v javno razpravo. Poslovodni organi TOZD in delovnih organizacij so obvezani uresničevati sklepe v zvezi s postopkom vsklajevanja in sprejemanjem načrta. Rok za obravnavo, vsklajevanje ter sprejemanje 25. 6. 1976.

5. Sindikalna konferenca ZP Iskra predlaga Skupščini ZP Iskra, da na prvi seji obravnava program zavarovanja plačil Iskrinih organizacij do 30. 9. 1976 ter ostali gospodarski položaj (stanje zalog) in ostalo finančno problematiko s predlogom ukrepov. Zadolžene strokovne službe ZP Iskra. Rok: prvo naslednje zasedanje skupščine ZP Iskra.

6. Hotenja, da v Iskri ustanovimo interno banko so prisotna že več kot 5 let. V tem obdobju se je sestalo že več strokovnih skupin, katere so prišle do različnih spoznanj, toda pred samoupravljalce še ni prišel noben osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Iskrine interne banke. Sindikalna konferenca predlaga, da kolegijski poslovodni organ ZP Iskra poda obrazložitev poteka priprav s predlogom, ki mora vsebovati z vidika kadrovske, informativne in finančne funkcije delovanje te banke ter ga kot osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi interne banke posredovati v razpravo samoupravnim organom TOZD, oz. Skupščini ZP Iskra.

Za realizacijo tega stališča je odgovoren kolegijski poslovni organ ZP Iskra. Rok september 1976.

7. Sindikalna konferenca ugotavlja, da je nujno pogostejše sklicevati ta sindikalni organ, toda teme obravnav naj bodo osredotočene problemsko le na eno, ali dve gradivi, ki sta v tistem obdobju najbolj pereči in zahtevata širšo obravnavo. To stališče je štetj za trajno nalogo predsedstva sindikalne konference ZP Iskra.

Predsednik:
Jože Čebela

Zmaj za pomoč Tolmincem



Naselje avtomobilskih prikolic v vasi Srpencia.

Katastrofalni potres, ki je 6. maja razdeljal precejšnje območje severovzhodne Italije, ni prizanesel tudi Tolminskemu. Na stotine hiš je potres tako prizadejal, da bivanje v njih ni bilo več varno.

Pomoč v šotorih in avtomobilskih prikolicah je na prizadeto področje brž začela dotekati od vsepovsod.

Tudi v TOZD Baterije Zmaj so hitro ukrepali. Vedeli so, da bo Tolmincem v nastajajočih šotoriščih in naseljih avtoprikolic primanjkovala razsvetljava, zato so svoj tovarniški kombi dodobra napolnili s svetilkami in baterijami ter ga 11. maja poslali na Tolminsko.

Prizadeti na potresnem področju so se Zmajevih baterij zelo razveselili, saj so jim v najtežjih trenutkih močno omilile pomankanje elektrike v njih. Zaslinih bivališčih.

(Nadaljevanje s 1. strani)

za samoupravne pobude v posameznih enotah kot za bolj poenoteno in smotno skupno poslovanje. Ta okrepljena notranja samoupravna zveza se bo razumljivo pokazala tudi v bolj poenoteni obračunski in informativni liniji, saj smo bili doslej zaradi te neenakosti večkrat med seboj neprimerljivi in neučinkoviti. Enotna računalniška povezava Iskre bi bila pa seveda le en del ponovnega skupnostnega vzpona, pa bodisi da gre za večjo akcijo na področju odkrivanja novih programov, ustanovitev nove skupne banke, kot pri uveljavljanju takoiimenovanega hišnega stila in poslovne solidnosti pri prodaji.

Začeti je treba prav pri osnovah, celo pri študiju priprave bodočih kadrov in vključevanju v izobraževalni interesni skupnosti na terenu, kar pa pomeni še eno ustvarjalno zvezo z našim samoupravljanjem več.

mak

Proizvodnja v aprilu 1976

	Izpolnitev v 000 din			odnos m. r. do mes. pl.	odnos r. I – IV let. pl.	odnos r. I – IV pl. I – IV	odnos r. I – IV/75 r. I – IV/75
	I IV 75	I IV 76	mesečne r.				
TELEKOMUNIKACIJE	571.553	713.832	170.965	80,8	33,1	91,3	124,9
ELEMENTI	185.327	192.722	44.863	62,2	27,4	79,4	104,0
ŠIROKA POTROŠNJA	198.972	282.301	60.017	60,0	31,9	72,4	141,9
AVTOMATIKA	228.701	232.810	62.010	76,0	24,3	76,5	101,8
AVTOELEKTRIKA	130.591	153.792	39.410	86,3	24,6	82,7	117,8
EMO	138.796	120.408	23.256	78,2	28,1	88,6	86,8
SKUPAJ	1.453.940	1.695.865	400.521	74,1	29,4	83,1	116,6
ISKRA – Commerce	25.201	28.301	7.576	89,3	29,8	96,7	112,3
Servis							
INŠTITUT za produktivnost in metrologijo	8.492	5.790	2.246	105,7	29,7	77,7	68,2
SKUPAJ ISKRA	1.487.633	1.729.956	410.343	74,5	29,5	83,3	116,3

INDUSTRIJA TELEKOMUNIKACIJ

Številne neodložljive naloge

Konferenca OZK DO Industrije telekomunikacij o izvajanju ukrepov, o poslovanju DO. posojilu za ceste ter akcijskem programu – Sprejeti novi člani

Zveza komunistov v DO Iskri – Industriji za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko je organizirala 28. maja v tovarni telekomunikacij na Laborah svojo konferenco. Najprej je obravnavala izvajanje sklepov svoje organizacije, o čemer je izčrpno poročal glavni direktor DO Aleksander Mihev. Poudaril je, da so omenjeno izvajanje ukrepov OZK resno vzeli tako na ravni delovne organizacije kot tudi v TOZD in o tem sproti obveščali organe upravljanja ter družbeno-politične organizacije. Popolno poročilo pa je prejel sekretariat OZK.

Plansko-proizvodno področje se je tako usmerilo v drastično zniževanje materialnih stroškov, saj po nedavnih ugotovitvah ti predstavljajo 60 % vseh stroškov. V smislu racionalnejšega gospodarjenja in nabave so slednje razdelili v tri skupine glede na nujnost, potrebe ter cene in tako prihranili cca 180 mio S din. To politiko izvajajo tudi letos in dosegli so, da cene materiala ne naraščajo. Preko Iskra-Commerce skušajo tudi od tujih dobaviteljev doseči čim ugodnejše cene. Pri naročanju in planiranju materiala je vpeljana stroga kontrola utemeljenosti nabavnih nalogov.

Pri preusmeritvi uvoza na domače tržišče so kolikor mogoče nadomestili uvožene reprogramirane z domačimi. Po razpoložljivih podatkih so tako lani prihranili kar 1.200 mio S din ter povečali fizični obseg proizvodnje za 18,6 %, uvoz pa le za 4 % (brez opreme za tranzitne avtomatske telefonske centrale.) Izvoz je v letošnjih prvih štirih mesecih narasel za 56 % glede na enako obdobje v lanskem letu ter znaša 10 mio dolarjev.

V prejšnjih letih precej pospeševane kooperacije so v zadnjem času prenesli v TOZD, kar omogoča tudi boljši izkoristek delovnega časa. Pri prodajni politiki so prilagodili cene stanju na domačem in tujih trgih ter jih zvišali povsod tam, kjer se je to izkazalo kot utemeljeno. Glede na velik in nepredviden porast proizvodnih stroškov za tranzitne avtomatske telefonske centrale bodo v celoti povišali njihove cene za 27,3 %, za 12,75 % nižje carinske dajatve pa bodo pomenile še dodatno olajšavo. Cene telefonskih aparatov so hkrati z ostalimi jugoslovanskimi proizvajalci zvišali za 11 %, od 28. 6. t. l. pa bo to povišanje znašalo 16 %. S predvidenim 20 % povišanjem cen izdelkov merilno-regulacijske tehnike bodo v letosnjem avgustu zagotovili za 3,5 milijarde S din dodatnih dohodkov. Pri sklepanju pogodb so uvedli drsno skalo.

Tudi investicije so obdržali v okviru možnosti. II. faza izgradnje Iskrinega industrijskega kompleksa na Laborah bo potekala dalj časa kot je bilo to sprva predvideno in bo letos služila le kot skladišče. Pri gradnji novih prostorov za proizvodnjo elektronske optike sodeluje s finančno udeležbo tudi JLA, do konca letošnjega leta pa bo dokončana še novogradnja v Lipnici.

Pri dvigu produktivnosti je precej pripomoglo uvajanje Work-Factor si-

stema (v TOZD Števci npr. za 25 %), ki bo zaključeno ob koncu l. 77.

V kadrovski politiki so se držali izredno poostrenih zahtev po zmanjšanju zaposlovanja – lani je znašal porast manj kot 1 %. DO ima trenutno 10.022 zaposlenih. Osebnih dohodki zaposlenih so se lani v poprečju povečali za 23 % ter s 3.969 N din na zaposlenega za 2,3 % presegli predvideno povečanje, kar je v nesorazmerju z 92-odstotno v kumulativni realiziranim proizvodnim načrtom.

Letošnje leto se je za DO pričelo v luči številnih sistemskih sprememb in ukrepov, ki so še posebej prizadeli plan prodaje. Ta je bil izvršen komaj s 55 % glede na načrt za letošnje prvo četrtletje. Ob koncu aprila je znašala vrednost končnih izdelkov 36 milijard S din, kar predstavlja vrednost eno in pol-mesečne proizvodnje. Glede na omenjene probleme primanjkuje vsaj 30 milijard S din obratnih sredstev. Poravnati pa je treba še premostitvene kredite bank in obresti zanje. Slednje znašajo za lansko leto 12 milijard S din. Novi zakon o zagotovitvi plačil pomeni za DO izboljšanje, saj je poravnala svoje dolgeve ter tekoče plačuje obveznosti bodisi z gotovino, bodisi z menicami.

Predlog srednjeročnega plana razvoja DO so strokovne službe že pripravile, treba pa ga bo še prilagoditi novim določilom. Plan predvideva za 10–12 % porasta proizvodnje letno in je izrazito izvozno usmerjen (izvažali bodo 35 % vrednosti celotne proizvodnje). Izvoz naj bi letno naraščal z 20 % stopnjo, stopnja zaposlovanja pa se bo dvigala le za 1,5 % letno. Storitvenost naj bi naraščala za 8 % letno, rast realnih OD pa za 3,5–5 % letno. Srednjeročni plan predvideva tudi sistematsko usmerjanje sredstev – vsaj 50 % jih bo letno namenjenih obratovnim, nadaljnjih 50 % pa osnovnim sredstvom. Uvedeni bodo novi proizvodni programi, obstoječi pa izboljšani. Eden najbolj obetajočih je vsakakor računalništvo, je poudaril ob koncu svojega izvajanja tov. Mihev.

INDUSTRIJA TELEKOMUNIKACIJ

Za boljše delo

O delu in problemih osnovne organizacije ZSMS v TOZD Obrat telefonskih enot. Blejska Dobrava

Naša temeljna organizacija združene dela je še zelo mlada, saj je minilo še le dve leti od njene ustanovitve. Zato je večina delavcev mladih in s tem je mladinska organizacija pri nas nujno potrebna, saj preko nje lahko mladi zastopajo svoje interese in se vključujejo v organe samoupravljanja. V našem aktivu delujejo: komisija za družbeno-ekonomske odnose, za informiranje, zunanje stike, za JLA in SLO, kulturo in idejno-politično delo ter komisija za šport, ki je bila pri nas do sedaj še najbolj aktivna. Člani teh komisij se trudijo, da vsak na svojem področju čim vestneje opravljajo svoje delo in skrbijo, da mladi delavci niso zapostavljeni.

Ze pri sami ustanovitvi mladinske organizacije v naši temeljni organizaciji smo naleteli na težave. Zaradi svoje nezainteresiranosti in neaktivnosti smo bili postavljeni popolnoma na stran, čeprav smo bili vabljeni k sodelovanju od vseh družbenopolitičnih organizacij. Malomarnost in zaspanost prejšnjega predsedstva sta povzročili, da so mladi začeli izgubljati zaupanje v mladinsko organizacijo in njena veljava je zamirala bolj in bolj. Vsi akcijski programi so ostali le na papirju, vendar tako ne more iti več naprej. Mladinci so na predlog političnega aktiva izvolili novo predsedstvo in trdno sklenili, da napravijo mrtvilo konec. Kot prvo nalogo si je novo predsedstvo zadalo ponovno evidentiranje vseh mladincev. Od prvotnih 30 članov je število naraslo na 150. To je dovolj zgovoren dokaz, da mladinci imaj voljo sodelovati v mladinski organizaciji, vendar jim je potrebno pomagati, jih vzpodbujati in jim dajati konkretne zadolžitve. To pa je naloga novega predsedstva. Težko bo spet pridobiti zaupanje mladih, preveč so bili razočarani nad dosedanjim delom mladinske organizacije, vse je ostalo le na papirju in pri lepih obljubah. Predsedstvo si bo moralo ustvariti novo zaupanje z vestnim in vztrajnim delom. Že v mesecu maju smo se udeležili nekaterih akcij v občinskem merilu, zbrali smo kandidate za delovne brigade in teritorialno obrambo, za 9. maj pa smo organizirali kurjenje kresov.

Upamo, da naše delo ne bo zaman, da bodo začeli delovati vsi mladinci in ne samo predsedstvo. Zavedamo se, da je mladinska organizacija enakovredna vsem ostalim družbeno-političnim organizacijam in uspeli bomo, ko bomo videli, da smo tudi mi doprinesli k širjenju samoupravljanja in krepitevi naše družbeno-ekonomske in politične ureditve.

Miro Kočevar

Konferenca je zatem nadaljevala delo z obravnavo pereče cestno-prometne problematike v SR Sloveniji.

ZA RAZŠIRITEV IN IZBOLJŠAVO CESTNEGA OMREŽJA – VPIS POSOJILA

Cestno omrežje (predvsem glavne ceste) na našem območju predstavlja za Evropo povezavo njenega srednjega in zahodnega dela z deželami Balkana in Azije. Za Jugoslavijo pa hkrati predstavlja vrata na Zahod. Preko slovenskih vpadnic prestopi državne meje 96 % vseh vozil, namenjenih k nam oziroma nadaljujočih pot v druge države. Najvažnejši prometni dejavnik pa je promet z izvirom in ciljem poti v sami republiki Sloveniji. Da bi zagotovili dobre in urejene ceste, ki bodo zmogle prometne obremenitve v bližnji in daljni bodočnosti, bomo potrebovali boljše in obširnejše cestno omrežje kot je obstoječe. Pri tem so v srednjeročnem načrtu razvoja opredeljene naslednje osnovne smernice:

- izogniti se moramo izolaciji v evropskem in jugoslovanskem prostoru ter se spojit z evropskim modernim cestnim sistemom
- na glavnih cestah Slovenije je treba omogočiti hitrejšo in varnejšo prevoznost
- z modernizacijo in rekonstrukcijo cest v manj razvitih področjih želimo pospešiti razvoj slednjih
- ob upoštevanju policentrične ureditve naše republike je treba izgraditi regionalno cestno omrežje

Za realizacijo tega programa bi tako potrebovali 10.800 mio N din, pri čemer bi za modernizacijo in ojačitve porabili 1.450.000 mio din, za rekonstrukcije 1.500.000 din, objekte in ukrepe za varnost prometa 900.000 mio din ter za novogradnje 3.850.000 mio din. Fiksni stroški bodo po tem predračunu znašali 3.100.000 mio din.

Fiksni stroški so: odplačilo posojil, pogodbeni depozit, redno vzdrževanje republiških cest in avto cest, investicijska predдела, tekoče rezerve in stroški strokovne službe RSC.

V minimalnem programu so zajeta sledeča dela:

1. modernizacija 613,65 km makadamskih regionalnih cest ali 25 % vseh sedaj makadamskih cest)

(Nadaljevanje na 3. strani)

Pogovor z novim finančnim direktorjem ZP — Antonom Bukinisom

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na to sem deloma že odgovoril — ni nujno, da smo vsi finančni strokovnjaki. Za preprosto razumevanje je treba preprosto obrazložiti. Drugo je vprašanje odgovornosti in znanje tistih, ki so nosilci funkcij, ne samo finančnih.

Na katerih področjih ste delali doslej in kako boste izkušnje porabili na novem delovnem mestu?

V bistvu delam na računovodsko-finančnem področju vseskozi. Zadnjih 15 let v Iskri, saj sem se zaposlil 1. 7. 1961 v Avtoelektriki v Novi Gorici. Precej Iskrinih problemov zato poznam in to mi bo omogočilo, da bom lažje pristopil k njihovu razreševanju. Pri vsem tem pa je uspeh odvisen od enotnosti teama finančnikov v Iskri. Brez enotnosti tega teama, pripravljenosti na sodelovanje, pomoč in podporo, ne bo uspešne finančne politike in bom moral spoznati in priznati, da nisem kos zadani nalogi.

Veliko slišimo o ustanovitvi banke v Iskri. Kaj bi nam lahko povedali o tem?

Banka je Iskri potrebna ne zato, da bomo s tem imeli več denarja. Kolikor ga je bilo, ga je vedno premalo. Prek denarne institucije mora znotraj priti do koordinacije pri izvajanju razvojnih programov in reševanju tekoče problematike. Mislim, da nam bo ta institucija pomagala lažje premostiti notranje objektivne težave in bo pomnila solidno oporo za nastope izven Iskre.

Aprila je začel veljati nov zakon o upniško-dolžniških razmerjih. Kako in v kolikšni meri ga bomo zares izvajali, v katerih postavkah je za nas objektivno, kje se kaže za nas težko izvedljiv, v kolikšnem času, menite, se bo poslovanje po novem zakonu uteklo?

Izvoz potrebuje nove vzpodbude

Izvoz Iskrinih temeljnih organizacij se je v letošnjem prvem četrtletju precej povečal. Marca in aprila je bil izredno ugoden, maja pa so bili izvozni rezultati že slabši, predvidoma pa bo tako tudi v juniju. Osnovni vzrok za ta padec je treba iskati zlasti znotraj Iskre, kajti nekateri žal pozabljajo, da so kakovost izdelkov, cene in dobavna disciplina eden od predpogojev za normalno trgovanje s tujino. Prav o teh notranjih težavah, ki zavirajo naše izvozne možnosti, smo se pogovarjali z direktorjem TOZD Zunanji trg na Iskra Commerce Borisom Lasičem in direktorjem direkcije izvoza v TOZD Zunanji trg Janezom Žepičem.

Po lanskoletni hudi gospodarski krizi, ki je precej zavrla Iskrino zunanje-trgovinsko dejavnost, je letos na nekaterih tržiščih že čutili poživljanje gospodarstva. Lanskoletni izvozni zagon, ko smo se kljub vsem oviram recesije borili za povečanje izvoza, je izredno ugodno vplival na rezultate v letošnjih prvih štirih mesecih: marca in aprila smo dosegli izredno ugodne rezultate, žal pa se je že maja izvoz precej zmanjšal, verjetno pa tudi v juniju in juliju ne bo nič bolje.

Odgovor na vprašanje, zakaj je začel izvoz ponovno zastajati, je verjetno v tem, da nismo uresničili vseh ukrepov, ki smo jih sprejeli lani v Združenem podjetju, ko je bila gospodarska kriza na višku; na drugi strani smo ob pojemanju krize precej popustili tudi pri izvajanju akcijskih programov in smo se verjetno nekoliko uspalvali, verjetno meneč, da se bomo mirno prepustili ugodnostim, ki jih prinaša konjunktura.

Nekatere ukrepe za zboljšanje izvoza, in to ukrepe, ki so imeli bolj kratkoročni značaj, smo uspeli uresničiti, pri nekaterih srednjeročnih in dolgoročnih pa se nam je kdaj pa kdaj zataknilo.

Med najhujše notranje probleme, ki zmanjšujejo naše izvozne rezultate, bi uvrstili predvsem vprašanje kakovosti naših izdelkov, pretirane zahteve nekaterih temeljnih organizacij za povečanje cen na zunanjih trgih ter ne nazadnje šibko dobavno disciplino, ki je pogosto rak rana ne samo Iskrinega, pač pa celotnega jugoslovanskega gospodarstva.

O kakovosti je bilo v Iskri izrečenih že veliko besed. Ugotavljamo lahko, da se nekateri dobro zavedajo pomena kakovosti, žal pa je drugim precej vseeno, kaj bodo prodali. Kakovost izdelkov ostaja zato v nekaterih temeljnih organizacijah še vedno problematična, čeprav bi si morali že zdavnaj biti na jasnem, da je kakovost predpogoj za normalno oz. dobro prodajo, še posebej na zunanjem tržišču.

Zakon se izvaja. Ni slišati, da bi odstopali od njegovih določil. Nastale so določene motnje, ki pa po mojem mnenju niso bistvene in ne pomenijo, da bi morali odstopiti od začrtanega. Proizvajati bo pač treba blago, ki je tržno zanimivo. Nova tehnika, ki ima v sebi prilično prisilo, pa nam omogoča normalen denarni krogotok. Kdaj se ta krogotok pretrga — običajno takrat, ko bomo proizvajali na zalogi, poslovali z izgubo ali imeli nekrete investicije. To se pravi, da bomo težave lahko ugotavljali že v poslovnem procesu. To pa je že prednost ne samo za organizacijo, temveč tudi za družbo.

Se vam zdi, da je vsak dinar v finančnem poslovanju enak drugemu dinarju? Ali je Iskrin dinar drugačen od dinarja druge gospodarske organizacije in v čem?

Dinar je denar kot vsak drugi, zato ni razlike.

Ko ste sprejeli funkcijo finančnega direktorja, ste si gotovo postavili tudi cilje, ki bi jih radi dosegli?

Delno sem na to že odgovoril, kako si predstavljam izvajanje te funkcije. Povem pa naj še naslednje, da mora biti cilj velike Iskrine družine večja kompaktnost in tesnejša povezava. Podane so vse možnosti, da vsaka minimalna samoupravna celica jasno spozna lastno ekonomsko stanje in lastno zmogljivost. Spoznati pa tudi moramo, da nadaljnji učinkoviti razvoj ni vsem enako možen in da bo le odvisen od našega samoupravnega dogovora za prioritete smeri in združevanje sredstev in dela. Uspeh bodočega razvoja bo zato odvisen od tega, kako hitro se bomo znali sporazumeti za enotne akcije.

Se vam ukvarjanje s financami zdi nujno zlo, nujna potreba ali celo zanimivo in kratkočasno delo?

S številkami, kolikor imam z njimi opravka, rad delam. Menim, da med poklici ni razlik, odvisno je pač od nagnjenosti človeka, če temu nagnjenju sledi to, da potem svoje delo opravlja z veseljem. Godbenik igra z veseljem s tem, da čita note na pentagramu. Meni so note tabu, tako kot so za marsikoga številke.

Imate na sploh raje črke ali številke? In kako bi označili svoj lastni značaj, s številkami ali črkami?

Moj značaj je občutljiv kot številke. Izražam pa se raje s številkami.

Se vam zdi, da mora biti tisti, ki se v kolektivu ukvarja s financami najbolj priljubljen, ali najbolj osvojen osebno? Ali imate na sploh vtis, da se poprečno dovolj pravilno ocenjuje delo finančnikov?

Menim, da je priljubljenost ali osvojenost finančnikov posledica ekstremnosti v njihovem obnašanju. Finančnik je lahko enakopravni član delovne skupnosti v odvisnosti od njegovega odnosa do človeka in družbenega premoženja. Če z drugim delom vprašanja mislite na delavce knjigovodstva in financ na sploh, mislim, da bi glede na delo, pogoje in vrednotenje dela lahko veliko govorili.

Kako ste sploh prišli do tega, da ste se začeli ukvarjati s financami? Zato, ker radi delate na tem področju, ali ker radi delate, kar drugi nočejo, ali ne znajo? Ali pa morda zato, ker prav to najdete svoj izraz?

Moje prvo službovanje, sega v leto 1947, je bilo v računovodstvu in tu sem ostal. Naj povem, da me je knjigovodska teorija še v šoli precej veselila.

Ali je finančno poslovanje vselej nujno bilančno ravnanje, ali lahko gledamo na finančno dejavnost v daljših časovnih valovanjih, tudi če ni vselej, v vsaki fazi, uravnovešeno?

Seveda moramo gledati na finančno poslovanje v daljših valovanjih! Knjigovodstvo je poslovanje uravnovešeno v vsaki fazi, finančno situacijo pa moramo gledati kot proces in ne statično.

Koliko se vam zdi, da je v poslovanju danes res praktično uporabljiva in zanesljiva elektronska tehnika? Ali se nanjo na sploh bolj zanesete ali raje računate „peš“?

Sem pobornik elektronske tehnologije. Na pake v uporabi elektronske tehnologije so posledice človeškega faktorja. Iz te tehnologije nismo iztisnili niti minimalnega dela tistega, kar nam ta tehnologija lahko da. Se posebej velja: pri uporabi te tehnologije se strokovnjaki elektroneke premalo posvečajo področju računovodstva in financ.

Kaj Iskri — poleg dobrega poslovanja — vnaprej, kot finančni direktor, želite?

Iskra bi morala smejeje povedati, kaj hoče. Najprej mora biti to jasno vsem delavcem in samoupravnim in družbenopolitičnim organizacijam; ko pa se določi smer in se za korake dogovorimo, pa moramo na tej poti vztrajati. Veliko bi lahko rekli — tak velik kolektiv, kot je Iskra, mora biti bolj čvrsto povezan, saj je cilj nas vseh uspešen razvoj Iskre, s čimer bo zagotovljena tudi socialna varnost vseh njenih delavcev.

Mara Ovsenik

Pogovor z direktorjema Borisom Lasičem in Janezom Žepičem je zatem stekel o izrednem pomenu pridobivanja tujih atestov za prodajo v tujini. Prav na tem področju Iskra precej zaostaja za drugimi konkurenčnimi podjetji. V Iskri bomo morali vsakega sistematično organizirati akcije za pridobivanje potrebnih atestov. Te akcije bo potrebno medsebojno uskladiti in prekiniti sedanjo prakso, ko smo razdrobljeni in ko delamo vsak zase. Velja se spomniti tudi besed, ki jih je na zunanjetrgovinski konferenci Iskre novembra lani na Otočcu poudaril generalni direktor Jože Hujs, ko je opozoril, da bi si morali v prihodnjih letih zagotoviti ateste domala za vse izdelke, pa čeprav jih ne izvažamo.

Na tej konferenci so udeleženci tudi poudarili, da si pri nekaterih proizvodnih programih z nepreračunljivim višanjem cen sami sebi režemo peruti. Po nekaterih ocenah je bil lanski izvoz prav zaradi visokih cen manjši za 5 do 10 odstotkov, ta primanjkljaj pa se nam bo verjetno ponovil tudi letos.

V ilustracijo naj povemo, da želijo nekatere Iskrine temeljne organizacije prodajati v tujini tudi za polovico

dražje kot prej, medtem ko naši konkurenti na zunanjem tržišču v mnogih primerih cene celo znižujejo ali pa se odločajo v skrajnem primeru le za največ 5 do 10 odstotne podražitve.

Direktor Žepič je v zvezi s tem ponovno poudaril, da je treba na izvoz gledati dolgoročno in da si ne bi smeli dovoliti, da zaradi trenutnega problema cen izgubljam dolgoročne posle. Kdaj pa kdaj moramo izvažati tudi z izgubo; saj je potrebno vedno gledati na prihodnost, ne pa le na trenutni ostanek dohodka. „Želim poudariti tudi to,“ je dejal, „da je Iskra od srede leta 1974 do konca lanskega leta verjetno izgubila vse prednosti, ki jih je imela v minulih letih zaradi nižjih cen. Zato si letos večjega povišanja, kot si ga privoščimo naša konkurenca, nikakor ne smemo dovoliti.“

Sogovornika menita, da bi bilo v Iskri treba za omilitve problema izvoznih cen takoj oživiti sistem notranje stimulacije izvoza po že dogovorjenih načelih, vendar tako, da bi morali pri vsaki konkretni kalkulaciji za posamezen izvozni posel upoštevati dogovorjeni izvozni stimulacijski delež.

Direktor TOZD Zunanji trg Boris Lasič opozarja, da trenutni sistem uvoza nujno zahteva tekočo realizacijo izvoza, kar pomeni, da moramo v Iskri v vsakem primeru uresničiti izvozni načrt, če želimo uvažati nujno potrebni reprodukcijski material.

Omenili smo že, da je nezadostna dobavna disciplina ena šibkejših točk

Številne, neodložljive naloge

(Nadaljevanje z 2. strani)

- ojačitve z novim asfaltom 587,5 km republiških cest
- rekonstrukcije 217,1 km republiških cest
- izgradnja 21 novih mostov, izgradnja novih podpornih zidov ter izvedba ukrepov za varnost promet (odprave črnih točk, signalizacija, parkirni prostori, zavarovanje železniških prehodov, avtobusna postajališča)
- izgradnja 66 km novih cest, deloma kot avtoceste, deloma kot 1. etape
- sodelovanje pri reševanju mestne problematike v okviru družbenih dogovorov (Ljubljana, Maribor, Celje).

Minimalni program pokriva komaj 87 % predvidevanj o modernizaciji oziroma 88 % predvidevanj o gradnji novih cest, zajetih v osnutku družbenega plana razvoja SR Slovenije.

Obstoječi sistem financiranja cestnega gospodarstva v Sloveniji temelji predvsem na prispevku iz prodaje goriv, domačih in tujih taksah na motorna vozila, zakonskem združevanju sredstev iz naslova dohodka TOZD, cestnini ter domačih in tujih kreditih.

V kolikor bi omenjeni sistem financiranja ostal nespremenjen in bi srednjeročni program cestnega gospodarstva SR Slovenije v obdobju 1976–1980 bil sestavljen samo na osnovi sedanjih virov financiranja, ne bi bilo mogoče realizirati prikazanega minimalnega programa potreb, kar pomeni, da bi v planskem obdobju 1976–1980 izvršili samo okoli 50 % fizičnega obsega izvršenega v obdobju 1971–1975.

Iz tega sledi, da sedanji sistem financiranja cest ne ustreza tako v materialnem kot v sistemskem pogledu.

	bencin		
	86 okt.	98 okt.	diesel olje D2
cena din/liter	4.90	5.20	3.45
— fco črpalka	2.65	2.80	2.37
— davek	1.61	1.76	0.78
— prispevek za ceste	0.642	0.642	0.30
stopnja davka, sedaj	60.7 %	62.9 %	42.2 %
stopnja predloga	22.5 %	22.5 %	22.5 %
stopnja predloga din	0.60	0.63	0.53
v preračunih	1.01	1.13	0.25

Kakšna je dejanska struktura naših cen goriva in kakšno strukturo predlagamo, nam pokaže naslednja tabela:

Primerjava možnih dohodkov po zgornjem predlogu v obdobju 1976–1980 in potrebnih sredstev za realizacijo minimalnega programa potreb nam pokaže, da nastopi primanjkljaj v višini okoli 900 mio din, katerega bi pokrili s predlaganim posojilom za ceste.

Učinek posojila za ceste pa ne bo samo v dopolnjevanju materialne bilance v obdobju 1976–1980, ampak bo istočasno reševal v tem obdobju najbolj kritični leti, to je leto 1976 in

naših poslovnih odnosov s partnerji. Žal pogosto pozabljamo, da bi morali biti konkurenčni namreč tudi s tem, da bi kupcem pravočasno pošiljali naročeno blago ter spoštovali druge dogovorjene dobavne pogoje. Vsi se tudi zavedamo, da so tudi partnerji na industrijsko razvitem zahodu navajeni na visoko dobavno disciplino, toda ko trgujemo z njimi, mnogokrat to pozabljamo. Žalostno je, da se je dobavna disciplina od srede lanskega leta naprej ponekod še poslabšala, nerazumljivo pa je tudi to, da na dobavno disciplino velikokrat pozabljajo prav v tistih temeljnih organizacijah, ki so bile med zadnjo recesijo bolj prizadete. Velikokrat lahko opazamo tudi to, da potrjujemo dobavne roke bolj ad hoc, kot pa na osnovi realnih proizvodnih možnosti.

Posledice premajhne dobavne discipline so znane: z našimi tujimi kupci prihaja do težkih konfliktnih položajev, ali pa celo do zastojev v njihovi proizvodnji, kar nam ne zagotavlja boljše izvozne prihodnosti.

Pogovor z direktorjema Lasičem in Žepičem smo zavestno omejili le na nekaj najpomembnejših problemov, ki so v Iskri trenutno zelo aktualni. Prepričani smo, da jih bomo lahko rešili v okviru Iskrinih možnosti, če bomo seveda bolj spoštovali že sprejete ukrepe. V tem primeru smo lahko še vedno optimisti, da bomo letošnje izvozne naloge tudi uresničili.

Lado Drobež

1977, ki bosta tudi v novem sistemu financiranja v bilanci dohodkov brez posojila za ceste prikazali dokaj velik negativen saldo, in pa na področju novogradenj, kjer bo pomagalo pokriti primanjkljaj sredstev v višini 450 mio din. V tem je pa drugi pozitivni učinek oz. drugi cilj razpisa posojila za ceste v SR Sloveniji.

Na področju izgradnje avtocest je predvideno, da se bo pričela gradnja avtoceste Ljubljana–Naklo in pripravljala dela pri gradnji karavanskega predora.

Sprejeti programi bodo izvršeni samo v primeru, če posojilo uspe, v nasprotnem primeru bodo iz programa izpadla manj nujna dela. NAČIN VPISA

Posojilo lahko vpišejo vse fizične in pravne osebe. Fizične osebe lahko vplačajo posojilo naenkrat ali v največ 24 mesečnih obrokih, pravne osebe pa naenkrat ali v dveh obrokih po predložitvi zaključnih računov za 1. 1976 in 1977, s tem, da mora biti posamezni obrok vplačan do konca posameznega koledarskega leta. Posojilo se obrestuje po 10-odstotni letni obrestni meri. Obresti se obračunajo in plačajo za nazaj, hkrati z glavnico. Posojilo bo vrnjeno v petih letih. Vsak zaposleni naj bi vplačal posojilo v višini polovice mesečnega dohodka, kmetijski proizvajalec polovico katastrskega dohodka, obrtniki in drugi poklici 2 % od davčne osnove v 1. 1975, upokojenci polovico mesečne pokojnine in sicer oni, ki imajo nad 1.200 din mesečnega dohodka na družinskega člana. Delovne organizacije naj bi vplačale 1 % od bruto osebnih dohodkov zaposlenih po zaključnem računu 1. 1975.

V Elektromehaniki bo 11 vpisnih mest, imenovan pa je tudi koordinacijski odbor. Posebne komisije bodo morale tedensko poročati o poteku te pomembne akcije v DO.

Konferenca je zatem sprejela in potrdila akcijski program ZK v DO. (ki smo ga v našem glasilu objavili v prejšnji številki) njena komisija za družbeno-ekonomske in samoupravne odnose pa bo na osnovi programa pripravila tudi konkretne in časovne določene akcije.

Ob koncu zasedanja je prejelo članske izkaznice 70 novih članov OZK. V dislociranih TOZD je bilo sprejetih v OO ZK 88 mladih komunistov, tako da šteje celotna organizacija 762 članov. V. B. R.

Kakšne perspektive za TOZD ATC

Jugoslovanske PTT so v l. 1970 razpisale mednarodni natečaj za modernizacijo 17 tranzitnih avtomatskih telefonskih central. Takrat so poleg Iskre poslale ponudbe še tovarna Nikola Tesla iz Zagreba ter družbi Eriksson iz Švedske in BTM iz Belgije. Glede na precejšnje tehnične prednosti ponudbe BTM (ki je nudila elektronski sistem), so se jugoslovanske PTT odločile za tak sistem, znan pod imenom Metaconta. Kakšne so prednosti omenjenega sistema? Število vzdrževalnih ur na 1 priključek je manjše kot pri klasičnih centralah, uveden je niz novih funkcij (ki so skoraj neizvedljive v elektromehanski tehniki — večja kvaliteta zvez: tako v izboljšani slinosti kot v manjšem številu mostov, neobčutljivosti sistemado atmosferskih in klimatskih vplivov, nadalje njegova elastičnost glede na neprestano širjenje telefonskega omrežja — v ilustracijo naj navedemo, da je Jugoslavija po številu telefonskih priključkov na predzadnjem mestu v Evropi). S stališča proizvajalca pa pomeni ta sistem manj vložene fizičnega in več umskega dela.

V omenjenem razpisu so bile eden od pogojev fiksne cene opreme, ki jih je možno spreminjati v skladu s 50. členom Temelnjega zakona o graditvi investicijskih objektov. Iskrena ponudba je temeljila na dotedaj v Jugoslaviji še neznanem semi-elektronskem principu avtomatskih telefonskih central, danes znanem pod imenom „Metaconta 10-C“ in se pri tem s podatki oslonila na specifikacije oziroma ponudbe BTM. Kot smo omenili uvodoma, sodi ta sistem med najuspešnejše razvojne in tehnološko-tehnične rešitve na področju elektronicizacije sodobne telefonije v svetu.

Tako je Iskra dobila naročilo za izdelavo 13 tranzitnih avtomatskih telefonskih central (TATC) sistema Metaconta. Naročilo za preostale 4 je dobila tovarna Nikola Tesla in sicer v klasični, Crossbar tehniki. Da bi lahko uresničila zahtevano in težavno nalogo, je Iskra potrebovala tujo licenco, saj zgolj z lastnimi sredstvi in razvojnimi kadri na tem področju ne bi mogla dovolj hitro v korak z napredkom tovrstne tehnologije v svetu. Tako je v l. 1972 sklenila licenčno pogodbo z družbo BTM iz Belgije, eno od več multinacionalne družbe ITT s sedežem v ZDA.

Po tej pogodbi dobavlja BTM poleg same licence v štirih letih 45 % opreme za omenjenih 13 TATC, Iskra pa 55 %. Kot osnova ceni opreme BTM je bila postavljena njena vrednost v belgijskih frankih v novembru 1970, možne podražitve pa določene po drsni skali, vendar le za 3–4 % letno, torej v 4 letih za približno 16–18 %. V tem času pa je inflacija v zahodnem svetu nepredvidoma in skokovito narasčala in je v Belgiji samo v enem letu znašala 20 %. Nadaljnje težave so se pojavile, ko je bilo treba namesto dotedanjih 10 % carinskih dajatev za uvoz telekomunikacijske opreme odšteti kar 33 % od njene vrednosti. Potrebna so bila tudi GDK sredstva.

Čeprav je Iskra uspešna od podpisa pogodbe s PTT podjetji do začetka l. 1975 dvigniti cene za 45 %, to še vedno ne pokriva proizvodnih stroškov. Vrednost celotne opreme za 13 TATC se je tako povečala za skoraj 100 %. Ta ko je imela TOZD ATC samo v l. 1975 76.631.000 N din izgube. (Lani je predstavljala proizvodnja opreme za omenjene TATC 28 % celotnega proizvodnega načrta. Ostalo proizvodnjo sestavljajo kombinirane in lokalne EATC za jugoslovanski trg in tržišče SEV ter elektromehanske avtomatske telefonske centrale tipa Crossbar, katerih proizvodnja in prodaja sta potekali po načrtu.) V l. 1976 bo znašala predvidena izguba TOZD kar 98.843.000 N din.

Sanacijski program TOZD ATC, katere izgubo solidarnostno krijejo ostale TOZD v sklopu Iskrine Industrije za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, predvideva dodatne popravke v cenah še nedobavljene opreme za l. 1975 in 1976 na osnovi doseženega sporazuma z investitorji. Tako je možno za celotni posel predvidovati za 1240 mio N din prihodkov.

Poslovni uspeh izboljšujejo še z naslednjimi ukrepi — znižanjem carine za 15 %, dobičkom v l. 1975 in 1976 pri elektromehanskih ATC, nevkalulirano pospešeno amortizacijo v omenjenih dveh letih ter razmejitvijo razvojnih stroškov. V kolikor jim bo uspelo realizirati vse navedene ukrepe, bo ostalo še 10,2 mio N din negativne razlike pri poslu za 13 TATC 10 C. Po določitvi sanacijskega programa TOZD ATC mora tovarna na zmanjšanje izgube vplivati s sistemskim omejevanjem vseh vrst stroškov. Ker se je dosedanji sistem dohodkovnih odnosov izkazal kot nezadovoljiv, bo tudi tu potrebna objektivna presoja pri nadaljnjem urejanju.

In kakšne načrte še imajo v omenjeni TOZD? Direktor Marjan Kristan, dipl. oec, nam je povedal, da je današnja proizvodnja elektronike manj intenzivna v smislu vloženega fizičnega dela, da pa je odstotek intelektualnega dela večji. Zato se strogo držijo določil sprejetega družbenega dogovora o omejitvi zaposlovanja v kranjski občini. Pričeli so že tudi s proizvodnjo procesnih računalnikov (namenjenih krmiljenju elektronskih central), ki bo imela sicer komaj 10–12 zaposlenih v neposredni proizvodnji, v razvoju pa med 30–35. Letni bruto produkt pa bo vrednostno znašal približno 10 milijard S din za potrebe lastne proizvodnje, s tem da dosedanja dobava tujega partnerja (BTM) odpade.

Upamo torej, da bodo navedene novosti v doglednem času pripomogle k temu, da bo TOZD ATC ena najrentabilnejših in uspešnih TOZD v Industriji telekomunikacij.

Viktorija Budkovič — Rayyes

Pomenek z izumiteljem Stanetom Štrukljem

Čeprav pogovor morda ni prinesel nekih popolnoma novih odkritij s področja izumiteljstva, je bil pa vendar pomenek s Stanetom Štrukljem zelo živahen, iskren in oseben, zaradi česar je tudi opozoril na vrsto morda drobnih, a še kako pomembnih vzvodov pri porajanju, vrednotenju in uresničevanju izumiteljstva v krogu našega združenega podjetja. Sicer pa je tudi sam sobesednik z intelektualnimi očali in hkrati nekam robinzonsko brado predstavljal hkrati raziskovalca v neznano in hkrati enega izmed članov kolektiva z neposredno toplim, človeškim pristopom do načetih problemov.

Ker ste eden izmed nagajencev Sklada Borisa Kidriča s področja elektrotehnike nas zanima, kako ste se s tem področjem srečali in na njem začeli delovati?

Začel sem povsem slučajno, čeprav se sliši smešno. Pravzaprav me je vleklo na strojništvo, vendar ko sem končaval gimnazijo, niso imeli za maturitetno nalogo na razpolago več tem iz strojništva, zato sem se odločil za nalogo iz elektrotehnike. Ko so me pozneje znanci spraševali, če bom študiral elektrotehniko, sem kar tako, da ni bilo treba razpravljati, odgovorjal pritrdilno. Celo na poti k vpisu na fakulteto nisem vedel, kam naj se odločim. Ker pa je bilo zame pomembno, da sem se zaradi odhoda v brigado vpisal kar čim hitreje, sem se zaradi hitreje možnega vpisa vpisal na fakulteto za elektrotehniko. Malo sem sicer omahoval, potem pa sem si dejal — kar bo pa bo in tako sem postal elektrik!

Kako ste se zaposlili in kje začeli z raziskovalnim delom?

Začel sem v Iskri in sicer najprej leto in pol na razvoju elektronskih vezij za klasične centrale. Potem smo kupili licenco sistema Metaconta in bil sem v prvem teamu, ki se je začel usposabljanje za osvajanje licence.

Za kakšno programsko delo je šlo? Že od samega začetka je področje mojega dela programska oprema.

Za kakšno delo ste pa dobili priznanje Sklada Borisa Kidriča?

Naloga se imenuje: Sistem izbiranja pomnilniških celic. Izum je bil priznan za posebni sistem čakalne vrste. Ta sistem je primeren za uporabo v računalniških sistemih, ki imajo več kot en procesor, saj omogočajo hkratni vpis in čitanje.

Kakšne so prednosti vašega izuma v primerjavi s prejšnjimi rešitvami, oz. uvedbami?

Sistemi čakalnih vrst, tako nam, kot tudi licenčnemu partnerju niso omogočali sočasnega dela večih procesorjev na čakalni vrsti, zato je bilo treba za vsak poseg predhodno omogočiti vstop vsem ostalim procesorjem, po delu pa spet sprostiti čakalno vrsto.

Ali ste, ko ste dosegli izum, delali sami, ali v teamu?

Tedaj, ko sem izdelal svojo nalogo, sem delal v firmi BTM, saj sem se strokovno izpopolnjeval v Belgiji tri leta. Vendar sem od naših naalogi delal sam, v patentni prijavi pa si deliva izum z nekim Belgijcem. Uporabil sem namreč nekatere stvari, ki so bile tam v praksi že ustaljene, vendar je bilo, ker sem bi zanje tujec, ugodnejše, da so prijavi poleg še svojega uslužbenca.

Kaj vam pomeni priznanje Sklada Borisa Kidriča?

Prijetno presenečenje, stimulacijo in seveda vzpodbudo za nadaljnje delo!

Kaj menite o inventivni dejavnosti v Iskri, oz. pri nas? Ali smo na tem področju naredili že dovolj?

Rekel bi kar na kratko: srednja ža-



lost! Namreč, preveč se pohvaliti ne moremo, preveč kritizirati pa tudi ne. Dostikrat je vse odvisno od neposredne okolice in od tega, kako te le-ta gleda. Mi sicer imamo za to ustrezno službo, ki urejeno posluje, seveda če so predlogi. Vendar pa mora služba predloge prav vrednotiti in od tega je odvisno, kako bo predlog ocenjen in s tem tudi, kako se bo zamisel lahko razvijala. Mislim pa, da imamo v Iskri, gledano na splošno, do izumiteljstva, oz. do inventivne dejavnosti pozitiven odnos. Seveda, kot sem dejal pa neposredna okolica velikokrat vpliva tako, da se včasih uveljavijo za realizacijo stvar bolj stihijsko kot utemeljena, medtem ko včasih pa zaradi povsem človeških faktorjev (nevoščljivost, ozkost) ni prave cene za stvari, ki ne kaj veljajo. Vendar se to poraja bolj poredko.

Kako pa je z izboljšavami v neposredni proizvodnji in, ali naši neposredni proizvajalci ustrezno vrednotijo izumiteljsko delo?

Za samo neposredno proizvodnjo je včasih problem nerazumevanje problematike današnje tehnike. Mogoče je krivda predvsem na viodnih proizvodnji sami. Ne le, da mnogokrat ne ustvarjajo pozitivnega odnosa do inventivnega dela, oz. do vsega raziskovalno-razvojnega dela, ampak celo delujejo tako, da ustvarjajo med razvojno-raziskovalnim delom in proizvodnjo napetost.

Tako človek včasih dobi občutek, da nas neposredni proizvajalci skoraj ne marajo. V bistvu pa le drug brez drugega ne more nič!

Na splošno je o tem problemu težko govoriti. Zadev zunaj Iskre sploh ne poznam.

Mislim pa, da sicer v Iskri, tudi glede izplačevanja nagrad ob doseženih izboljšavah, težav oz. nepravilnosti ni. Vsekakor je leto inovacij prineslo izboljšave, manjka nam le tradicije. Morda prav zaradi tega občasno tudi prihaja do pojavov, ki sem jih prej omenjal, se pravi, da po eni strani previsoko ocenimo stvar, ki malo velja, medtem ko zaradi nerazumevanja

(Nadaljevanje na 5. strani)



Vhod v Iskrin razstveni prostor v Birminghamu.

Iskra v Veliki Britaniji

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Kot že rečeno, bomo letos prodali na britansko tržišče predvidoma 30 do 50 central PAX, medtem ko se nam bo tržišče za centrale PABX saj tako upravičeno upamo, šele odprlo.

Sejem izdelkov elektro in elektronske industrije ter instrumentov v Birminghamu ter že nekateri konkretni stiki in pogovori z britanskimi poslovnimi možmi, so pokazali, da bi bilo moč na britansko tržišče izvažati tudi večje količine izdelkov iz Iskrinega programa avtoelektrike.

Znano je, da je britanska avtomobilska industrija med najmočnejšimi v svetu, zato teh prvih ponudb in izražene interesa nikakor ne bi smeli zane-mariti, ali pa prepustiti naključju. Pri tem se moramo seveda dobro zavedati, da je prodaja izdelkov avtoelektrike in seveda sploh sestavnih delov za avtomobile dolgoročnejši posel, če že zaradi drugega ne, zaradi rezervnih delov, ki jih potrebuje avtomobilska industrija.

Prav zaradi tega imamo trenutno največ možnosti za izvoz, lahko bi rekli, nekritičnih komponent, kot na primer motorjev za ventilatorje, raznih ožičenj, svečk, reflektorjev in podobno, gotovo pa bi lahko pozneje uspeli tudi z zaganjači, alternatorji, generatorji, itd.

Združenje britanske avtomobilske industrije British Layland Motor Corporation je že parkrat izreklo interes za naše izdelke avtoelektrike, medtem ko pogovori z avtomobilskim velikanom General Motors potekajo že nekaj časa. Ob tem moramo, žal, zapisati bridko resnico, da smo se prav do tega partnerja, kot pravijo v GUESTU, obnašali precej nerեսno: lani decembra nam je General Motors poslal konkreten vprašalnik, v katerem se je zanimal, katere izdelke avtoelektrike bi bili sposobni izdelovati za njihove avtomobilske tovarne v Veliki Britaniji, toda doslej, pol leta potem, ko smo prejeli ta dopis, jim menda še vedno nismo odgovorili. Kje se je zataknilo — pri neposrednih proizvajalcih ali izvoznikih? Morda ta trenutek to ni niti toliko pomembno; pomembneje je, da jim doslej še vedno nismo odgovorili. Direktor GUESTA Ivo Banič v zvezi s tem poudarja, da zaradi neresnosti nekaterih ne bi smeli izgubiti tega tržišča, ki pa ga konec koncev sploh še nismo osvojili.

Tudi na področju izdelkov široke potrošnje ne obstajajo kakšne načelne

ovire za izvoz v Veliko Britanijo. Morda gre bolj le za vprašanje oblikovnosti izdelkov in seveda kakovosti, verjetno pa še bolj reklamne moči in seveda tudi prilagodljivosti njihovim standardom.

Podobno kot drugod v svetu je tudi na Otoku konkurenca na področju široke potrošnje izredno huda, in je zato uspeh v veliki meri odvisen prav od propagandnih prijemov.

Po mnenju strokovnjakov Iskra Commerce in GUESTA obstajata za izvoz Iskrinih izdelkov široke potrošnje v Veliko Britanijo dve poti: da izvažamo pod svojim imenom ter v tem primeru končno le vložimo več denarja v reklamiranje naših izdelkov ali pa da se pojavimo pod drugim imenom, preko posrednikov. Razumljivo je prva pot mnogo bolj perspektivna, seveda pod pogojem, da bomo vložili v propagando zadosti sredstev, pa čeprav morda sprva ne bo šlo tako kot bi želeli in bomo lahko izvažali celo z izgubo. Pri tem se moramo zavedati, da je trenutna izguba mnogo manj pomembna, kot pa to, da osvojimo neko tržišče, da ostanemo in da se obdržimo na njem ter da z leti končno tudi uspemo. Izvoz je pač dolgoročnejša dejavnost, naložbe vanj pa se v večini primerov, obrestujejo šele z leti. Pri tem seveda mislimo na izvoz večjih količin resnejšim in večjim partnerjem, ne pa na nekakšno „prodajo na malo“.

Tudi celjski EMO ni povsem brez možnosti za izvoz na britansko tržišče. Resda je britanska industrija znana po izredno kakovosti posodi, kljub temu pa bi veljalo poizkusiti. Pri radiatorjih nimamo v Veliki Britaniji prav nobenih možnosti, ker na Otoku le redko uporabljajo radiatorje za greenje prostorov — najbolj pogosto je ogrevanje s toplim zrakom, precej več možnosti pa bi verjetno imeli pri izvozu kontejnerjev.

Možnosti za izvoz Iskrinih izdelkov v Veliko Britanijo so vsekakor velike in jih je potrebno tudi izkoristiti. Zavedati pa se moramo nečesa: vsako tržišče — tudi britansko — je kot njiva — treba jo je obdelovati, da lahko potem jeseni nabereimo plodove. To tržišče je potrebno tudi raziskovati, ob tem, da ne bi smelo vse breme pasti na Iskrine izvoznike, ampak bi morali končno le doseči tesnejše sodelovanje med proizvodnimi organizacijami in tistimi, ki skrbijo za prodajo.

Lado Drobež
(nadaljevanje prihodnjic)

Informiranje — pogoj za dobro delo

Nemalokrat smo priča, ko ljudje tožijo, da so premalo informirani ali da sploh niso informirani.

Res je, da je do nedavnega ta trditve bila realna, danes pa lahko že trdimo, da je informacij veliko več. In ne samo to. — Upam si trditi, da kdor hoče biti v tem času informiran, to lahko tudi je. Tisti, ki so zadovoljeni za obveščanje ljudi o delu in akcijah, se trudijo to posredovati preko sredstev javnega obveščanja.

Za osveščanje pa mora vsekakor tudi vsakdo sam nekaj prispevati. Tako smo se tudi v mladinski organizaciji odločili za usklajenost obveščanja. Na sejah smo že opredelili naloge komisije za informiranje pri KS ZSMS DO Elektromehanika in se odločili za sistem samega obveščanja.

Organiziranost komisije

Komisijo za informacije pri KS ZSMS O Elektromehanika sestavljajo

predsedniki oziroma nosilci teh komisij iz OO ZSMS v TOZD. Njihova naloga je, povezati se tudi z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD zaradi usklajenega dela. Prav tako morajo ti „nosilci informacij“ izdelati terminske programe svojih OO in redno o svojem delu obveščati komisijo za informiranje pri KS.

Sistem obveščanja

Prvenstveno moramo mlade informirati o aktualnih nalogah in akcijah. Vsekakor bomo poskušali objavljati tudi kakšne izobraževalne članke. Namen teh člankov je, mlade neposredno osveščati za vsakdanjo aktivnost.

Kje in kako

Najbolj aktualne teme bomo objavljali v „Informativnem listu“. Ta bo na razpolago vsem delavcem. V kol-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Novice iz Banja Luke

Banja Luka je bila v dneh od 20. do 24. maja gostitelj delegatov na 9. posvetovanju mladih elektro in elektronske industrije Jugoslavije. Pokrovitelj tega posvetovanja, katerega namen je bila izmenjava mnenj in oblikovanje skupnih stališč do problemov, ki jih imajo delavci, zaposleni v elektroindustriji, je bila mladina iz delovne organizacije Rudi Čajavec. Mladi iz te DO so bili pred devetimi leti tudi pobudnik za takšna srečanja. Posvetovanja se je udeležilo okoli 100 mladih iz vse Jugoslavije.

Iz ZP Iskra je na posvetovanju sodelovalo 10 mladih. Uvodni temi srečanja: Druženje ekonomski položaj mladih in Družbene organizacije, v katerih deluje mladina, je pripravil organizator.

V prvem prispevku je bila orisana zgodovinska pot uveljavljanja mlade generacije in pa primerjava možnosti za uveljavljanje mladih pri nas in v svetu.

Razprava, ki se je razvila, ni prinesla bistvenih novosti, pokazala je že stare probleme, s katerimi se srečujejo mladi na poti svojega uveljavljanja.

Vsebinsko novost je nakazal referat predstavnikov Iskre, ki ga je podala Marina Glavan. Referat prinaša konkretnije zadolžitve v skupnem delovanju mladih elektro in elektronske industrije in so ga mladi na posvetovanju sprejeli kot svojo delovno obveznost v letu do 10. srečanja.

Druge tema je obravnavala družbene organizacije, v katerih deluje mladina.

Razprava na to temo je bila bilanca prizadevanj za aktivnejšo in množičnejšo vključitev in povezavo interesov mladih, ki so splošno družbenega pomena.

Omeniti je potrebno tudi izmenjavo mnenj o prizadevanju za marksistično izobraževanje mladih. Probleme, ki se pojavljajo ob tem pri nas v Iskri, je v svojem prispevku nakazal Milan Osredkar. Vendar pa kljub temu, da nas tarejo problemi mladi iz Iskre ugotavljamo, da smo na tem področju dosegli daleč najboljše rezultate, kar nam je tudi nova vzpodbuda za še večjo aktivnost.

V dneh, ki smo jih preživel v Banja Luki, so nam prijazni in gostoljubni domačini pokazali svojo ožjo „domovino“ in pa eno izmed svojih TOZD. Ogledali smo si proizvodnjo televizij-

REFERAT MARINE GLAVAN NA 9. SREČANJU MLADIH EEIJ

V svojem prispevku za naše deveto srečanje bi rada opozorila na nekatere stvari, na katere smo mladi iz Iskre opozorili že lani v Mariboru, pa kot je videti – smo jih vsi pozabili.

Lani smo se pogovarjali o tem, da bi ta naše srečanja morala biti rezultat naše celotne koordinirane akcije, ki bi se nanašala na področje našega delovanja, ko mladi odločamo o celovitem razvoju okolja v katerem živimo. Na dosedanjih srečanjih smo mladi razpravljali predvsem o načelnih družbenopolitičnih vprašanjih, vendar te razprave niso imele globljega odziva v naših OOSM.

Sprejete nove ustave, predlog zakona o združenem delu, svetovna gospodarska kriza in resna gospodarska recesija v Elektroindustriji Jugoslavije pa nas obvezujejo, da na tem posvetu mladi opozorimo na probleme, ki jih v celotnem povojnem razvoju elektroindustrije Jugoslavije doslej še nismo uspešno rešili. Ni in ne more nam biti vseeno, kako gospodarimo z družbenimi sredstvi in kakšna je naša trenutna in bodoča socialna varnost, saj se mladi zavedamo, da bomo sami nosilci razvoja naših TOZD v bodoče.

V povojnem obdobju sta elektro in elektronska industrija dosegli izredno inten-

skih sprejemnikov in avtomobilskih radio aparatov. Vtis v tovarni ni bil ravno delaven, saj je polovica proizvodnih trakov stala, kar nas Iskrašev ni preveč presenetilo. (Na uho povedano počutili smo se kot doma).

Obiskali smo tudi spomenik iz NOV na Šehitlucima in zgodovinsko mesto Jajce.

Zaključki celotnega posvetovanja nas obvezujejo, da v letu, ki je pred nami, sodelujemo bolj povezano in konkretno, kar je bila želja mladih Iskrašev že na lanskem posvetovanju.

Marina Glavan

ziven razvoj. V vseh naših republikah sta se ti dve panogi industrije v tem času izredno razvili. Razvoj naše industrije pa se je omejeval v glavnem na teritorialne meje posameznih republik tako, da imamo v tem trenutku skoraj v vsaki republici enega, ali več močnih združenih organizacij EEIJ. Praviloma je bil dosednji razvoj stihijski in nekoordiniran, zaradi česar se danes srečujemo s precejšnjo neučinkovitostjo družbenih sredstev, s katerimi delamo.

V tem referatu bi rada opozorila samo na nekatere, iz vrste problemov, o katerih mladi iz Iskre menimo, da bi jih morali rešiti, če naj mirneje pričakujemo jutrišnji dan.

Med temi problemi so predvsem:

- delitev proizvodnih programov
- razvoj zunanje-trgovinske dejavnosti
- standardizacija elementov in organizacija servisnih dejavnosti
- skupno nastopanje v okviru gospodarskih zbornic, izvršnih svetov, zavodov za cene itd.

Stihijski razvoj naše dejavnosti je pripeljal do položaja, ko imamo na področju proizvodnih programov veliko podvojenih, ali trojenih proizvodnih zmogljivosti. Posebno to lahko opazimo na področju široko potrošnih programov, kjer sta, relativno enostavna tehnologija in pa možnost zaposlovanja velikega števila ljudi pripomogla k nekontroliranemu razvoju.

Tako se danes srečujemo s proizvodnimi zmogljivostmi, ki daleč presegajo možnost prodaje izdelkov na domačem trgu.

Hkrati lahko ugotavljamo, da se je zunanje-trgovinska dejavnost v naših OZD tudi razvijala nekontrolirano in nekoordinirano in predvsem za potrebe posameznih naših organizacij.

Namesto, da bi združevali sredstva za pridobivanje kompleksnejših poslov v zunanji trgovini, smo z nelojalno medsebojno konkurenco izgubljali ogromna družbena sredstva in celo ugled v tujini.

Neodgovoren odnos do družbenih sredstev lahko opazimo tudi pri organizaciji servisnih dejavnosti. Na ozemlju Jugoslavije imamo na stotine bolje, ali slabše urejenih servisnih služb in stotine servisnih avtomobilov kroži po Jugoslaviji.

S primernim načinom skupnega izobraževanja kadrov za potrebe servisa in pa s poenotenjem s standardizacijo uporabljenih elementov v naših izdelkih bi lahko racionalno izkoristili skupno servisno dejavnost. S tem bi omogočili proizvajalcem elementov načrtnejšo in kakovostnejšo, predvsem pa cenejšo proizvodnjo. Izognili bi se tudi dostikrat nepotrebnemu uvozu.

V preteklosti smo se redko srečevali s skupnim nastopom naših poslovnih organizacij nasproti različnim družbenopolitičnim skupnostim, ko le-te obravnavajo probleme razvoja in gospodarjenja v naši dejavnosti.

Smo v procesu sprejemanja srednjeročnih načrtov TOZD, OZD, SOZD, republik in zveze.

Mladi v Iskri menimo, da je sedaj najugodnejši trenutek, da poskušamo rešiti vsaj nekatere nakopičene probleme, na katere sami že opozorila.

Prizadevati si moramo, da se bodo poslovni programi v vseh naših organizacijah začeli skupno dogovarjati za rešitev krize na področju elektronske industrije v Jugoslaviji.

Končno je treba presekat skupno lastniško obnašanje nekaterih, saj se moramo zavedati, da gospodarimo z družbenimi sredstvi in smo za njihovo učinkovito uporabo tudi družbi odgovorni.

Zato mladi iz Iskre pozivamo vse mlade EEIJ, da sestavimo skupen apel poslovnim organom naših delovnih organizacij za skupno reševanje problemov, ki jim do sedaj nismo posvečali dovolj pozornosti.

Upam, da hoste tudi ostali, zbrani na tem posvetovanju spregovorili o teh problemih, s čimer bomo mladi končno enkrat presekali deklarativni pomen našega srečanja.

Zaključki tega srečanja pa naj bodo resnično naša delovna obveznost za vse mlade EEIJ, s čimer bomo ponovno dokazali našo zrelost in kritičnost pri ocenjevanju okolja, v katerem živimo.

ISKRA ŠIROKA POTROŠNJA

V TOZD TV Pržan uspešno izvajajo sanacijski program

O težavnem položaju v TV sprejemnikih v Pržanu je bilo lani koncem leta mnogo govora. Sanacijska komisija je naredila temeljit program na podlagi analiz in v tovarni ga dosledno izvajajo. Prvi rezultati so se pokazali letos v prvem četrtletju, nam je povedal direktor Ivo Štemberger.

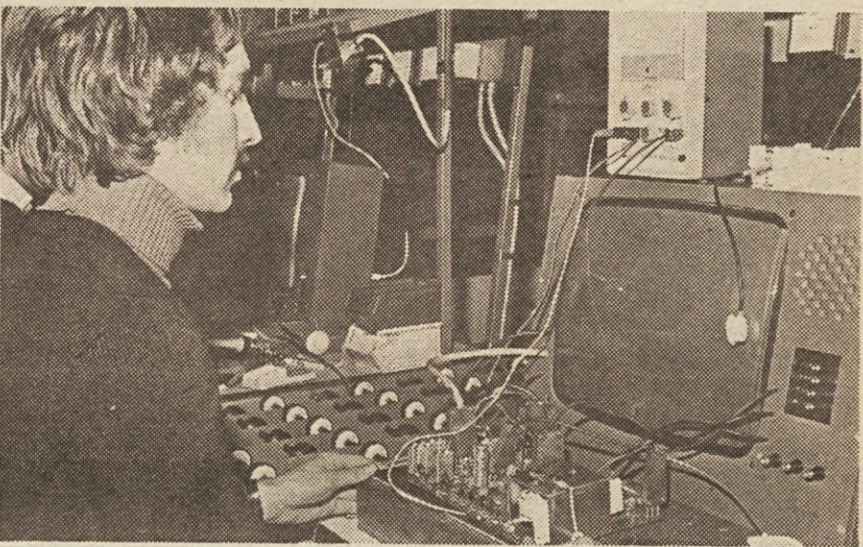
Številke jasno kažejo, da so se v Pržanu v prvih treh mesecih obnašali stabilizacijsko in resno poiskali vse možne rešitve za sanacijo svojega poslovanja. Plan proizvodnje je bil postavljen za prvi kvartal 76 v vrednosti 91.654.000 din, dosežen pa v vrednosti 66.900.000 din, to je 74 odstotkov. Proizvodni plan bi bili lahko realizirali, pa jih je v začetku leta prizadel novi uvozni režim in so zaradi tega stali skoro v celoti prvih 14 dni letošnjega leta. Pa še pozneje so bile težave z nabavo reprovizualnega.

Celotni dohodek je bil planiran v višini 80.800.000 din. Dosegli pa so 70.420.000 din, kar je v primerjavi z lanskim letom 1,5 % manj. Ostanek dohodka pa je bil v prvem tromesečju 248.000 din, lani v istem času 9.680.000 din izgube, to pa je gotovo velik napredek. Škoda je le, da jim ni uspelo uvoziti zadostne količine polizdelkov za barvne televizorje, potem



Ivo Štemberger, direktor TOZD TV na Pržanu.

Največji tehnični dosežek lanskega leta in letošnjih prizadevanj tehničnih ljudi je gotovo polprevodniška tehnika v celoti pri TV sprejemnikih: Poluxu, Minirami in namiznih barvnih



Rajko Pupavac – popravljanje TV sprejemnikov.

še bi se pokazal pravi efekt prizadevanj. Tudi z obratnimi sredstvi ni posebnih težav, ker imajo z ozirom na dobro prodajo stalen priliv likvidnih sredstev. Poleg tega koristijo kredit za pripravo blaga in proizvodnjo za izvoz in kredit za izvoz blaga. Poleg tega so z osebnimi dohodki ostali na isti višini kakor lani, kar je seveda tudi zmanjšalo ceno končnih izdelkov, saj so samo pri tej postavki prihranili okrog milijon dinarjev.

Po sanacijskem načrtu naj bi letos dosegli le 615 zaposlenih, napram lani, ko jih je bilo 700 je to že precej



V TOZD TV Sprejemniki na Pržanu med malico.

manj. Marca je bilo le še 664 delavcev, zdaj pa jih je še manj. Tudi kadrovska struktura izboljšujejo in na vse načine stimulirajo strokovnjake, da pridejo in ostanejo v tovarni. Zlasti mnogo pričakujejo od rednih in izrednih stipendistov, s katerimi upajo v nekaj letih „zadelati“ kadrovske vrzeli.

Izvoz so poživili tako, da so plan izvoza v prvih treh mesecih letos presegli za 22 %, upajo pa, da bodo tempo izvoza držali in morda še povečali do konca leta.

V proizvodnem programu je viden napredek. Bistveno, čeprav na prvi pogled ne tako vidno, je napredovala kvaliteta izdelkov. Tu je bilo težišče razvojnih prizadevanj in tako so uspeli zmanjšati stroške zaradi servisnih oziroma reklamacijskih posegov, poleg tega pa so skušali dokazati, da so resen konkurent na domačem in tujem tržišču. To pa je gotovo v času, ko ponudba na tem področju daleč presega povpraševanje.

Novost je tudi TV sprejemnik Gama s senzorjem v črnobeli in 20 colski barvni televizor Montreal v barvni tehniki. Na področju akustike pa je nova avtomobilska varnostna sirena. Vse je bilo na tržišču dobro sprejeto, kar dokazujejo tudi majhne zaloge gotovih izdelkov, nekatere, zlasti barvne televizorje pa prodajo še „tople“ s trakov.

Delavski svet TOZD, Poslovni odbor in sanacijska komisija budno in kritično spremljajo vsa prizadevanja pržanskega kolektiva. Mislim, da so lahko le zadovoljni z doseženim in ob resnem delu TOZD, pomoči IC, Branže Široke potrošnje in podpori ZP lahko pričakujemo le najboljše.

KF

Pomenek z izumiteljem Stanetom Štrukljem

(Nadaljevanje s 4. strani)

marsikatero stvar zadušimo. Sicer pa velja tudi tukaj, kot na drugih področjih: stvari se ne uredijo in izboljšajo čez noč. Smernice so vsekakor v redu in tudi večjih težav zaenkrat ni. Vsaj v Elektromehaniki ne vem za nikogar, ki ne bi bil ustrezno nagrajen, če je predložil izboljšavo.

Kaj vam pomeni izumiteljsko delo?

Težko bi rekel. Do izuma je pravzaprav prišlo po načinu gorenjske trme! Pomeni, da sem kot pristen Gorenjec hotel z glavo skozi zid. Nisem si namreč pustil dopovedati, da stvar, ki sem si jo zamislil, ni izvedljiva! Pri izumitelstvu je sicer, čeprav je sama beseda izum prijetna in je prijetno tudi priznanje, ki ga dobiš in tudi nagrada, vendar pa je najboljša nagrada gotovo sama uresničitev zamisli. Rešiti nekaj, kar še ni bilo znano, za kar so vsi menili, da ne gre, to je res užitek!

Rekli ste, da je sam izum največ, kar izumitelj more doseči. Kako pa je na poti od ideje do uresničitve? Mislim na trenutke negotovosti in dvomov.

Kot pri vsaki stvari, je najbolj prijeten tisti konec, ko se stvar začne

INFORMIRANJE – POGOJ ZA DOBRO DELO

(Nadaljevanje s 4. strani)

kor se bo nabralo več člankov, bomo izdali „Informator“ in ga v sodelovanju s kulturno komisijo dopolnili z literarnimi prispevki.

Da bi bili o delu mladih v Iskri seznanjeni tudi drugi, bomo informacije posredovali tudi preko sredstev javnega obveščanja.

V programu imamo TV reportažo ob Dnevu samoupravljalcev, ko bomo podelili priznanja najboljšim mladim samoupravljalcem, mladim inovatorjem in najboljši OO ZSMS v naši delovni organizaciji.

Menim, da smo mladi na dobri poti; zavedamo pa se, da bomo za uresničevanje svojih nalog potrebovali pomoč. Za lepši in boljši jutri, za hitrejši razvoj naše samoupravne družbe, za usmerjeno pot v socializmu smo pač odgovorni vsi.

IRA

Mara Ovsenik

Ob knjigi »Prvi borci« nekdanjega Iskraša Franca Bekša

Založba „Borec“ v Ljubljani je izdala knjigo spominov Franca Bekša z naslovom **PRVI BORCI**. Opremila jo je Metka Krašovec. Avtorjevi spomini obsegajo dogodke iz otroških let pa vse do konca druge svetovne vojne, ki jo je doživel na Koroškem v železarni Guštanj, sedanja železarna Ravne na Koroškem. Knjigo ocenjuje Vojko Novak. Avtor je bil dolga leta zaposlen v sedanji TOZD TELA, kot konstruktor.

Če bi se ustavili zgolj pri življenjski poti avtorja, ki se je rodil kot kmečki otrok na Drenovem griču, izučil obrti na Vrhniki, da bi se pozneje zaposlil v Ljubljani, Kamniku, Kragujevcu in za časa vojne kot ubežnik v Dravogradu, bi bila dovolj težka, zanimiva, poučna in značilna za tiste čase po prvi svetovni vojni, v obdobju do druge svetovne vojne in med njo.

Cepprav avtor pripoveduje o svoji življenjski poti, kako je stopil na pot delavca in začel iskati svoj delovni in miselni prostor na svetu, pa vendar o sebi ne pove veliko, največ govori o delovnih tovariših, še posebej v Kamniku in Kragujevcu, ki so v tistem času delovali v delavskem gibanju in bili člani Komunistične Partije Jugoslavije ter se tudi med prvimi vključili v boj proti okupatorju, v oboroženo revolucijo.

Tako so spomini Franca Bekša pravzaprav spomini na Dominika Mla-

karja, Kazimira Cerneta, Toneta Miklavčiča, ki so padli zaradi izdaje že 27. julija 1941. To so spomini na Marjana in Milana Majcna. Marjan Majcen je bil takrat delal v Kragujevcu in je veliko storil za širjenje socialistične misli med tamkaj zaposlenimi Slovenci pa tudi domačini.

Avtorja spominov so še posebej dojmile demonstracije, ki jih je organiziral Marjan Majcen v protest proti koncentracijskemu taborišču v Bileči. Padel je že takoj prve dni oborožene vstaje in sicer v Ljubljani. Usodno so se uresničile njegove besede, ki jih je večkrat govoril delavcem v Kragujevcu: „Boriti in žrtvovati se bomo morali.“

Odlika spominov Franca Bekša je tudi v tem, da v marsičem ponazarja pot, ki jo je moral napredno misleči slovenski človek prehoditi v času pred in v času druge svetovne vojne. Na eni strani je bila to skrb za vsakdanji kruh

in zaslužek, na drugi strani pa spoznanje, da ta takratni družbeni red ne more zagotoviti dela in svobodnega življenja. Napredna misel je bila preganjana povsod, še posebej od župnišča. Avtor govori o svojem prvem srečanju z dekanom Kotejem, ki je pozneje postal zagrižen izdajalec in ima na vesti veliko človeških življenj.

Napredna misel se je prebijala v delavskih vrstah, počasi, toda odločno, ni je bilo moč ustaviti, čeprav so njene razširjevalce zapirali, preganjali in mučili v zloglasnih zaporih in koncentracijskih taboriščih stare Jugoslavije. Prav ti ljudje so bili v prvih vrstah pro-

Kiparska kolonija v Vidmu ob Ščavnici

V Vidmu ob Ščavnici, kjer že 5 let na prostem snujejo umetniki iz domovine in tujine v kiparski koloniji: Od Gubca do Lacka, je bila 16. maja veličastna manifestacija – odkritje spomenikov v spomin Ivanu Cankarju ter 40-letnici protifašističnega boja v Španiji. Hkrati je bil začetek pete kiparske kolonije, na kateri sodeluje trinajst kiparjev.

stovoljcev, da bi branili svobodo naših narodov ob napadu fašistične Nemčije in Italije. Ko se je vse zrušilo v prah niso odvrli orožja, marveč so se takoj začeli pripravljati na oborožen odpor proti okupatorju, za nacionalno in socialno osvoboditev.

Spomini Franca Bekša o vsem govorijo nevsiljivo, v lepem domačem jeziku, z enostavno povedano mislijo in so zaradi tega za slehernega izmed nas dragocena miselna retrospektiva, kot nauk preteklosti, za nauk za sedanjost in prihodnost, še posebej za mlade generacije.

Po uvodni svečanosti je bila odprta razstava karikatur arhitekta Boruta Pečarja.

Slavje je bilo sklenjeno z glasbeno-literarnim sporedom in ogledom galerije v kulturnem domu in rojstni hiši tov. Krefta ter na prostem.



Doprnski kip Gubca, katerega je Miha Kač iz TOZD TELA podaril ravnateljici Rozini Kraner.



Ena izmed skulptur Alojza Čampe.

Na koncu proslave je Miha Kač v imenu kiparske kolonije in likovnega društva ŽP Iskra podaril ravnateljici osnovne šole Rozini Kraner doprnski kip Gubca, ki ga je sam izdelal. Tovaršica Kranerjeva je uspešno organizirala in vodila vse kiparske kolonije.

Na letošnji kiparski koloniji so sodelovali, od 15. do 27. maja, trije naši kiparji, in to: Miha Kač (izdelal je doprnski kip Gubca v sadri), Jože Volarič (izdelal je kip Gubca v železu) in Janez Vovk (izdelal je kip Hlapca Jerneja v lesu). Tako so naši kiparji dostojno zastopali in afirmirali naše likovno društvo in naše podjetje.

Ivo Razboršek

MORDA KORISTNA IDEJA SINDIKATA IISŠ

Izgradnja Pinete z aktivno rekreacijo?

Na seji predsedstva sindikata Industrije široke potrošnje 24. maja letos so obravnavali poleg ostalega tudi problem pomanjkanja počitniških zmogljivosti v Iskri za letovanja na morju. Eden izmed razpravljalcev je predlagal, da bi novi obmorski počit-

niški center zgradili z aktivno rekreacijo. Enostaven, praktičen in domač bi bil, predvsem pa še bolj Iskrin.

V nadaljnji razpravi so predsedniki osnovnih organizacij podprli predlog in o njem najbrž res velja razmisliti. Že več počitniških mladinskih kam-

pov je bilo tako zgrajenih. Za začetek provizorična kuhinja in sanitarije, prikolice in špotori. Vsak, ki bi želel pomagati graditi, bi imel obveznost 4-6 ur dela dnevno, vse ostalo pa je prosto za počitniško uživanje in odmor.

Pametno bi bilo, da bi o tem razmislili na Skupščini Počitniške skupnosti. V prvi fazi bi odkupili že tolikokrat premleto zemljišče v Pineti in organizirali akcijo. Osnovne organizacije sindikata bi nakupile šotore in avtomobilske prikolice in jih enostavno postavile na Iskrino zemljišče v Pineti. Postavili bi improvizirano kuhinjo in sanitarije, nato pa bi lahko začeli z akcijo. Seveda bi s tako akcijo lahko uredili le sodoben kamp, ne pa hotela z restavracijo. Splanirali bi zemljišče, ga pogozdili in zasadili okrasno grmičevje. Zgradili bi potrebno komunalno ureditev: vodo, kanalizacijo in elektriko.

Kakor so pokazale podobne akcije v različnih mladinskih taborih je za aktivno rekreacijo mnogo zanimanja in gotovo bi ga bilo v Iskri tudi precej, saj bi delali zase. Počitniška skupnost bi pripravila strokovno dokumentacijo za gradnjo in poskrbela za strokovno vodstvo dela, vse ostalo pa bi lahko naredili s prostovoljci iz naših tovarn. Mar manjka v Iskri električarjev, monterjev, zidarjev in drugih poklicev? Akcija bi vlekla že zato, ker vsi med dopustom želimo sprememb. Zraka, gibanja in na koncu koristnega razvedrila pa tudi ne bi manjkalo. Morda bi organizatorji pripravili tudi brezplačno prehrano, kar bi v celoti razbremenilo preostali prosti čas dopustnikov – brigadirjev.

Za letos je za tak podvig gotovo že prepozno. Kaj pa drugo leto? Ali ne bi z anketo povprašali po naših tovarnah, kaj mislijo o tem delavci? Samo nikar odlašati. Na pomanjkanje prostora, zlasti finančno dosegljivega ob morju mislimo navadno šele takrat, ko bi bilo treba prostor že imeti.

In kaj bi taka „udarniško-dopustniška“ brigada lahko dokončala? Predvsem prostor za kampiranje in vse pripadajoče nujne objekte: sanitarije, igrišča, otroško igrišče, uredila bi dostop do morja, steze in pota. Tako bi bil pripravljen prostor, kjer bi za minimalen denar lahko vsak Iskraš postavil svoj šotor ali avtomobilsko prikolico. To bi bil obenem prostor, kamor bi po lastni presoji vsaka tovarna lahko postavila nekaj stalnih šotorov ali prikolic in jih po lastni presoji oddajala svojim delavcem.

Verjetno bo komu tak način gradnje primitiven, celo smešen. Investicija v Pineti je zamišljena vse bolj velikopotezno, strokovno in na nivoju. Tako je že pet let, pa žal le na papirju. Miljarde ša manjkajo, pa bi bila celo realizirana. Predlagani način izgradnje pa bi moral biti cenen, saj je vse manj zahteven, pa še vedno bi dosegel bistveni namen: „Možnost poceni letovanja vsem Iskrašem.“

KI



Na seji predsedstva sindikata IISŠ se je rodila zanimiva ideja, kako do poceni kampa.

Dejavnost in problematika avtoparka IPS

Iskra Poslovne stavbe ima v svojem poslovnem predmetu med ostalimi storitvami za službe v PPC in na ostalih lokacijah na področju Ljubljane in Kranja tudi storitve poltovornega in osebnega prevoza poslovnih strank in domačih sodelavcev s področja komerciale in inženiringov.

Združen vozni park je pravzaprav nadaljevanje bivšega načina poslovanja iz Iskra Commerce, ki je pokazal, da je v taki obliki možno ekonomično izkoristiti in amortizirati vozila le v skupnem voznem parku, ki sicer zahteva od koristnikov nekoliko planske evidence o bodočih potrebah, od avtoparka pa sposobnost, da vozila glede na različne tipe prilagodi zahtevnosti stranke, da so vozila vedno v ustreznem voznem stanju, pravočasno na naročenem mestu in da so maksimalno izkoriščena.

Sorazmerno dobra koordinacija je bila dosežena z obeh strani. Vendar pa se IPS srečuje pri tem z velikim problemom in sicer, da je večina vozil dotrajanih, saj ima od 11 osebnih vozil 5 vozil prevoženih med 200.000 in 250.000 km, kar pomeni, da so dosežene visoke norme za vozila tipa Citroen.

Popravilo vozil, ki so prevozila tako veliko število kilometrov gotovo

ni več ekonomično in tudi vzdrževanje ustreznih varnosti vožnje postaja otežkočeno. Omeniti moramo, da v času utrjevanja celotne organizacije v ZP Iskra v letu 1975 in s tem tudi iskanje oblike organiziranosti IPS voznega - parka praktično nismo obnavljali skoraj dve leti, čeprav bi normalno morali vozila, ki so prevozila več kot 150.000 km iz ekonomskih in varnostnih razlogov izločiti iz prometa.

IPS stoji pred problemom nabave novih vozil, ki naj bi po kvaliteti in udobnosti ustrezali osnovnemu namenu, udobni vožnji poslovnih strank Iskre. Izkušnje, ki jih imamo skoraj 10 let z vozili Citroen govorijo, da se po 100.000 prevoženih kilometrih začnejo nizati draga popravila predvsem na hidravliki.

Če računamo, da vozilo prevozi povprečno 5.000 km mesečno, potem stroški nastopijo zelo kmalu.

Zato je potrebno pred nabavo novih vozil ponovno pregledati ponudbo vozil priznanih evropskih tovarn avtomobilov in se odločiti za tako vozilo, ki zagotavlja udobno in varno vožnjo ter relativno nizke vzdrževalne stroške ob ustreznih dolgi življenjski dobi (Citroen CX, Mercedes 200 in podobni).

Če bomo hoteli našim potrošnikom nuditi kvalitetne in konkurenčne usluge, potem se bomo morali zelo hitro odločiti za obnovev voznega parka.

Milorad Spasojević

Počitniška skupnost Iskra bo v dneh od 22. do 26. julija 1976 priredila petdnevni izlet v ČSSR.

Odhod avtobusa bo v četrtek 22. julija v zgodnjih jutranjih urah, s Trga osvoboditve (nasproti Univerze). Točen čas bomo sporočili naknadno. Pot bo vodila čez Ljubelj, Celovec do Dunaja, kjer bo krajši postanek. Nato bomo v Mikulovem prestopili češkoslovaško mejo.

Prva dva dneva bomo preživel v okolici Brna in Blanskega, kjer si bomo ogledali okoliške gradove in druge zanimivosti.

Prvi dan bomo imeli srečanje s člani kolektiva tovarne Metra. Tretji in četrti dan bo posvečen ogledu Prage. Videli bomo lovski grad Konopište z eno izmed največjih lovskih trofej in najlepšo zbirko srednjeveškega lovskega orožja. V Pragi si bomo ogledali Hradčane, Zlate uličke, cerkevno zakladnico Loratto, kjer je shranjena znamenita zlata monštranca, imenovana Praško zlato. Videli bomo znameniti Karlov most, Stare Namesty z astronomsko uro ter znano Strahovsko knjižnico.

Ob povratku skozi Češke Budejovice pa si bomo ogledali še najznamenitejši češki grad Hluboka.

Cena izleta je 1.550 din, pri čemer je vračunan prevoz, avtobusni prevozi na vse predvidene ogledne, vstopnine pri ogledih, stroški organizacije in vodstva izleta ter štirje kompletni hotelski penziji v ČSSR.

Prijave za izlet sprejema Počitniška skupnost Iskra, Trg revolucije 3. Ob prijavi je treba vplačati celotno ceno izleta na blagajni PSI, ali na žiro račun: 50100-601-12066.

Podrobnejše informacije na tel. št.: 324-765. Pohitite s prijavi, ker je za izlet veliko zanimanje, prijave pa sprejemamo do zasedbe avtobusa.

Slovensko sindikalno šahovsko prvenstvo

Šahovsko sindikalno moštveno prvenstvo Slovenije je bilo 29. in 30. maja na Bledu. Pravico udeležbe sta imeli po dve najboljše uvrščeni ekipe iz vsake šahovske regije. Nekoliko več zastopnikov pa so imela šahovska močnejša središča, kot so Ljubljana, Maribor, itd. Ljubljansko področje je zastopalo 12 moštev. Tako sta na Bledu tekmovali kar dve moštvi Iskre iz Ljubljane in Elektromehanika iz Kranja, kot najboljše uvrščeno sindikalno moštvo v Kranju.

Tekmovanja se je udeležilo 46 ekip iz vse Slovenije. Moštva so bila razvrščena v pet enakomočnih predtekmovalnih skupin. Ekipa Iskre I je zmagala v svoji skupini in se uvrstila v prvo finalno skupino. V finalu s 13 in pol točkami je osvojila osmo mesto. To je zelo dober uspeh in je rezultat vseh dosedanjih tekmovalij, ter borbenosti vseh članov moštva. Rezultat bi bil nedvomno še boljši, če bi tudi v finalu sodelovala najuspešnejša šahista iz predtekmovalja razen Jožeta Kereca še Janez Kumše in Milovan Rulić.

Posamezni šahisti prvega moštva so v finalu imeli naslednje uspehe: Jože Kerec 5 in pol točk, Pavle Sešek 3. Vito Šoukal in Živorad Andreič po 2 in pol točki. Posebej moramo pohvaliti Jožeta Kereca, ki je bil med najučinkovitejšimi tekmovalci na prvi deski. Skupaj s predtekmovaljem je osvojil 12 in pol točk iz 17 partij. Ekipni sindikalni zmagovalci pa je bila ekipa RTV Ljubljana.

Iskra II in Elektromehanika sta vsaka v svoji skupini osvojili šesto mesto in sta bili razvrščeni v tretjo finalno skupino. Ekipa Iskra II je s 16 in pol točkami osvojila sedmo mesto, posamezniki pa so v finalu dosegli: Jože Špende 6 in pol, Bogdan Brežigar 4 in pol, Dane Černe 3, Stane Zemljarič 2 in pol.

Šahisti Elektromehanike pa so v odsotnosti nekaterih najboljših v finalu zasedli deseto mesto v isti finalni skupini, igrali pa so le trije: Martin Brce, Stane Deželak in Vinko Zorman.

Organizacija je bila odlična in za prihodnje leto se na slovenskem prvenstvu obeta še večja udeležba.

Bogdan Brežigar



Znameniti grad Konopište.

RAZPIS

ŠOLSKI CENTER ZP

ISKRA KRANJ BO SPREJEL

ZA ŠOLSKO LETO 1976-77 V I. LETNIK

TEHNIŠKE STROJNE IN ELEKTRO ŠOLE

90 učencev, in sicer:

30 učencev v strojni odsek

30 učencev v elektro odsek — šibki tok

30 učencev v elektro odsek — jaki tok

POKLICNE KOVINARSKÉ IN ELEKTRO ŠOLE KRANJ

99 učencev za naslednji temeljni organizaciji združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO KRANJ:

Tovarno števcev, stikal, ATC, TEA, ERO, SP, mehanizmi TEL, obrat orodjarna, obrat vzdrževanja, merilne naprave

17 orodjarjev
10 strojnih mehanikov
12 finomehanikov
10 strugarjev
16 rezkalcev
13 elektromehanikov
12 TK mehanikov

Tovarno merilnih instrumentov, Otoče

2 orodjarja
2 finomehanika
1 strugarja
1 rezkalca
3 elektromehanike

12 učencev za naslednjo temeljno organizacijo združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, LJUBLJANA: Industrijsko opremo TIO, Lesce

2 orodjarja
3 strojne mehanike
5 strugarjev
2 rezkalca

15 učencev za naslednji temeljni organizaciji združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA IZDELKOV ŠIROKE POTROŠNJE, LJUBLJANA:

Tovarno elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki

1 orodjarja
2 strugarja
1 rezkalca
3 elektromehanike

Tovarno gospodinjskih aparatov, Škofja Loka

3 orodjarje
2 strojna mehanika
3 elektromehanike

V tehniško šolo bomo vpisovali do vključno 24. junija 1976, v poklicno šolo pa do vključno 28. junija 1976.

Kandidati, ki ne bodo sprejeti v tehniško šolo, se bodo lahko prijavi za sprejem v poklicno šolo.

Za sprejem v obe šoli morajo kandidati ob vpisu predložiti osebno tajništvo šolskega centra v Kranju, Savska loka 2, naslednje listine:

— izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu DZS 1,20 kolkovano z državnim kolkom za 2 din (v prijavi naj navedejo poklice bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke, psihotestnih rezultatov in razgovora s kandidati.
— izpisek iz rojstne matične knjige
— originalno spričevalo o končani osemletki
— zdravniško potrdilo

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Izbor kandidatov za poklicno šolo in razporeditev za posamezne poklice bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke, psihotestnih rezultatov in razgovora s kandidati.

Izbor kandidatov za tehniško šolo bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke in psihotestov.

Vsi učenci poklicne šole bodo prejemali štipendije na osnovi razpisa ISKRE — Združenega podjetja elektrokovinske industrije.

Učenci iz oddaljenih krajev, ki želijo stanovati v internatu, naj zaprosijo za sprejem Dijaški dom v Kranju, Kidričeva 2.

POKLICNE KOVINARSKÉ IN ELEKTRO ŠOLE PRI IZOBRAŽEVALNEM CENTRU LITOSTROJ V LJUBLJANI

20 učencev za naslednje temeljne organizacije združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA ZA TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN ELEKTROMECHANIKO, KRANJ:

Tovarno elektronskih naprav, Ljubljana

1 orodjarja
3 strojne mehanike
1 strugarja

TURNI SMUK ZA CMIROM

Kot vsako leto, smo tudi letos zaključili našo zimsko sezono s turnim smukom s Kredarice za Cmirnom.

Ta smuk je posvečen spominu našemu pokojnemu Stojanu Juletu, ki nas je pred leti prvi peljal v ta čudovit gorski svet. Marsikoga je navdušil med Iskraši, da je postal pravi planinec in tudi marsikoga ima na „vesti“, da se je po njegovi zaslugi za vedno zapisal goram. Pod njegovim vodstvom smo premagovali tudi zahtevnejše ture, kjer nas je z živahnostjo bodril in nam vli-val poguma, da smo „prigrali“ na vrh. Njemu v zahvalo in v spomin bo ta smuk tradicionalen in dogovarjamo se, da bomo izdelali značke, ki jih bo prejel vsak udeleženec in sicer za enkratno udeležbo bronasto, za trikratno srebrno in za petkratno zlato.

Letos se nas je zbralo kar lepo število, ker se tega smuka radi udeležijo tudi njegovi prijatelji — soplezalci iz mladih dni, ko so skupaj premagovali stene (Ciril Praček, Svetko Lapajne) in tudi mlajša generacija alpinistov, ki so ga poznali. Povabili so tudi njegovi hčerki, ki prav tako ljubita gore, kot jih je ljubil njun oče. Naša najmlajša udeleženka Marjanca Tekavec, hčerka našega pošttrvovalnega Vilija Tekavca je bila letos z nami že drugič in je v dolino prismočala kar uro in pol pred mamico.

Letos je bila začuda struga Bistrice suha tako, da smo jo „prekoračili“ brez težav. Po prijetni lovski poti, ki jo je kar kmalu konec, smo že takoj naleteli na prve snežne težave. Dolina za Cmirom je precej strma in sneg sega še tako globoko v dolino, da je bilo treba zaradi novo zapadlega snega že kmalu „zagarati“. Viliju Tekavcu se moramo posebej zahvaliti, ki je kot „prvi heroj“ dobro pripravil pot.

V lepem vremenu, obdani od čudovitih vrhov Vrbanovih Špic in Cmira smo prišli na Sedlo, kjer te prevzame čudovit pogled na našega očaka.

Ko smo se zvečer vsi zbrali pri prijaznemu meteorologu Janku, smo se najprej spomnili našega Juleta, njegovi prijatelji so prav prijetno popestrili večer z njegovimi anekdotami in kar kmalu prijetno utrujeni legli k počitku.

Nedeljsko jutro nas ni razočaralo in vsi smo dobre volje kljub manjšim težavam prismočali v dolino.

J. B.

Šahovski festival

Šahovska zveza Jugoslavije je organizirala tradicionalni že devetnajsti šahovski festival v počastitev dneva mladosti. Udeležilo se ga je 260 moštev. Sodelovalo je tudi 56 inozemskih ekip. Tekmovanje je bilo od 20. do 25. maja na otoku Krku, kjer bodo letos vse večje šahovske prireditve. Ekipa so bile razvrščene po šahovski moči v triindvajset skupin.

Tekmovanja sta se udeležili tudi dve ekipi Iskre: ena iz Ljubljane in druga iz Elektromehanike Kranj. Ljubljanska ekipa je igrala v sedmi, kranjska pa v osmi jakostni skupini. V

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

KATARINE TORKAR

se najtopleje zahvaljujemo za podarjene vence in cvetje, denarno pomoč ter izraze sožalja. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo spemili na njeni zadnji poti

žalujoči sin Leopold in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

AVGUŠTINA JENSTERLA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz kontrole ATC Labore za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti

sin Peter z družino

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektroni-ko, telekomunikacije, elektromeha-niko, avtomatiko in elemente, Kranj — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgo-vornega urednika Janez Šilc — Izha-ja tedensko — Rokopisov ne vra-čamo — Naslov: Ljubljana, Prešer-nova 27, telefon 24-905, int. 48 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informa-cije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proiz-vodov.

POPRAVEK

V 22. številki „Iskre“ je v dru-gem odstavku članka pod naslo-vom „Predavanje o novem za-konu“ pomotoma izpuščen ce-loten stavek. Zadnji del odstav-ka se pravilno glasi: „V svojih izjavanjih je Marjan Rožič pou-daril, da je izrednega pomena, kako se bo politični aktiv Iskre vključil v sprejemanje zakona, saj je slednja pomemben činitelj tako v občini Kranj kot v celot-ni Sloveniji.“ Bralcem je za na-pako vljudno opravičujemo.

Prve športne igre Industrije avtoelektrike

V soboto, 29. maja, se je zbralo v Šempetru pri Gorici okrog 300 delavcev branže Avtoelektrike z namenom, da se med seboj pomerijo v devetih športnih panogah za moške in v štirih panogah za ženske. Naj ob tej priložnosti poudarimo, da so bile te letne igre organizirane prvič in da je želja organizatorjev in nastopajočih športnikov, da bi postale tradicionalne, hkrati pa so lahko tudi vzgled ostalim branžnim organizacijam v ZP Iskra, saj je za organizacijo le-teh potrebno samo kanček dobre volje.

Na igrišču OŠ v Šempetru se je zbralo veliko delavcev Avtoelektrike, saj so bile panoge dokaj zanimive tudi za gledalce. Športne igre je otvoril glavni direktor Iskre - Avtoelektrike Jože Eržen, ki je pozdravil vse zbrane in nastopajoče ter čestital k zamisli, da se te igre organizirajo. Vsem nastopajočim je zaželel dobrih športnih



Ekipe TOZD DES je bila prva v malem nogometu.

rezultatov ter omenil, da imamo tudi v Iskri dobre športnike in ekipe, ki so nam v ponos poleg dobrih gospodarskih rezultatov.

Vsa tekmovanja, razen balinjanja, kegljanja in streljanja, ki so bila v Novi Gorici, so potekala na igrišču osnovne šole v Šempetru. Izenačenost ekip, lepo vreme, solidna organizacija in ne nazadnje borbenost, so bili vzroki, da so te prve športne igre v celoti uspele in da so bili rezultati zelo dobri. Neumorni predsednik komisije za šport in rekreacijo Iskre - Avtoelektrike tov. Ilko Vidic je rekel, da je bila udeležba nad pričakovanjem, za kar gre seveda zahvala tudi referentom za šport po TOZD in DSSS. Ob zahvali za izvedbo iger ne smemo pozabiti na pomoč sindikalne organizacije Avtoelektrike, rokometnega in balinar-

skega kluba Iskra, KK Gostol, strelske družine Iskra, osnovne šole Šempeter in delavske restavracije Iskra. Še posebej pa moramo še enkrat pohvaliti požrtvovalnega Ilka Vidica, ki je vložil ogromno prostega časa samo zato, da so se športniki razšli s prijetnimi vtisi.

Vse ekipe v vseh panogah, ki so zasedle prvo mesto, so dobile prehodni pokal.

Poglejmo še rezultate in osvojena mesta:

MOŠKI

Mali nogomet

1. TOZD - Tovarna delovnih sredstev
2. TOZD - Tovarna generatorjev in elektronike
3. TOZD - Tovarna žarnic Ljubljana
4. TOZD - AET Tolmin



Pokali za zmagovalce.



Tekmovanja v malem nogometu so bila zelo razburljiva.



Šest moških in 3 ženske ekipe se je pomerilo v kegljanju.



Strelci so se dobro izkazali.

5. TOZD - Tovarna malih zaganjalnikov
6. DSSS
7. TOZD - Tovarna velikih zaganjalnikov

2. Delovna sredstva
3. Mali zaganjalniki
4. AET Tolmin
5. Žarnice Ljubljana

ROKOMET

1. Delovna sredstva
2. Veliki zaganjalniki
3. Mali zaganjalniki

ODBOJKA

1. Vžigalne tuljave Bovec
2. Delovna sredstva

KOŠARKA

1. DSSS
2. Delovna sredstva
3. Mali zaganjalniki
4. AET Tolmin

ŠAH

1. AET Tolmin
2. Mali zaganjalniki
3. Veliki zaganjalniki
4. Žarnice Ljubljana

KEGLJANJE

1. AET Tolmin
2. Veliki zaganjalniki
3. Vžigalne tuljave Bovec
4. DSSS
5. Delovna sredstva
6. Žarnice Ljubljana

ROKOMET

1. Veliki zaganjalniki
2. Mali zaganjalniki

BALINANJE

1. Veliki zaganjalniki
2. AET Tolmin
3. Vžigalne tuljave Bovec
4. Mali zaganjalniki
5. Generatorji
6. DSSS

NAMIZNI TENIS

1. Mali zaganjalniki
2. DSSS

NAMIZNI TENIS

1. Delovna sredstva
2. Žarnice Ljubljana
3. Generatorji
4. AET Tolmin
5. Vžigalne tuljave Bovec
6. Mali zaganjalniki

STRELJANJE

1. Vžigalne tuljave Bovec
2. Generatorji

Kljub utrujenosti smo se razšli nastopajoči z eno samo željo, da prihodnje leto spet srečamo in bomo rezultati še boljši, nastopajo pa še več. Čestitke pa veljajo v nastopajočim, saj je spet prišel izraza rek, da je važno le sodelo-

Marko rak...

PLANINSKI IZLET NA POHORJE

Planinska sekcija Iskra - Elektromehanika Kranj organizira v soboto in nedeljo, 12. in 13. junija 1976, planinski pohod od Maribora čez Pohorje do Slovenj Gradca, t. j. po začetnem delu Slovenske planinske transverzale. Prevoz bo organiziran z rednim avtobusom, cena pa je 30 din. Prijave in vplačila sprejema Olga Pajk, tajništvo ERO, tel. 28-22, do četrтка, 10. junija. Pri njej dobite tudi vse informacije v zvezi z izletom. Vabljeni!

PLANINSKI IZLET NA RATITOVEC

Planinsko društvo Iskra bo priredilo 12. junija 1976 enodnevni izlet na Ratitovec (1666 m).

Odhod udeležencev bo z ljubljanske avtobusne postaje z rednim avtobusom ob 6.15. Z avtobusom se bomo odpeljali do Česnjice, nato bomo po lepi gozdni poti, po približno 4-urni hoji, prispeli na vrh Ratitovca. Otu bomo imeli lep razgled na Porezen, Sorsko planino, seveda, če bo lepo vreme. Izlet je lahek in primeren za vse planince.

Prijave sprejema Planinsko društvo Iskre, Ljubljana, Trg revolucije 3, telefon 324-765.

Prispevek za izlet je 25 din.

Izlet bosta vodila Mira Švaljek in Marjan Vernik (telefon 20-082).

- 2 rezkalca
- 1 TK mehanika

Tovarno elektronskih instrumentov, Horjul

- 1 orodjarja
- 3 RTV mehanike

Inštitut za prenosno tehniko, Ljubljana

- 1 strojnega mehanika
- 2 strugarja
- 2 rezkalca

Montažno servisno organizacijo, Ljubljana

- 3 TK mehanike
- 50 učencev za naslednje temeljne organizacije združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO, LJUBLJANA:

Tovarno elektrolitov, Mokronog

- 2 strojna mehanika
- 2 elektromehanika
- 1 strugarja

Tovarno feritnih materialov, Ljubljana

- 1 orodjarja

Tovarno keramičnih kondenzatorjev, Žužemberk

- 7 orodjarjev
- 6 strojnih mehanikov
- 4 rezkalce
- 4 elektromehanike
- 8 RTV mehanikov

Izdelovanje orodij in vzdrževanje, Ljubljana

- 1 orodjarja
- 1 strugarja
- 1 rezkalca

Tovarno polprevodnikov, Trbovlje

- 1 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 1 strugarja
- 3 elektromehanike

Izdelovanje specialnih elementov in materialov, Ljubljana

- 1 orodjarja
- 1 elektromehanika

Tovarno uporov in potenciometrov, Šentjernej

- 2 orodjarja
- 1 rezkalca
- 1 elektromehanika

27 učencev za naslednje temeljne organizacije združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, LJUBLJANA:

Tovarno električnih aparatov in relejev, Ljubljana

- 2 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 1 rezkalca
- 6 elektromehanikov

Inštitut za procesno tehniko, Ljubljana

- 1 TK mehanika

Avtomatske in varilne naprave, Ljubljana

- 1 strojnega mehanika
- 1 strugarja
- 3 elektromehanike

Napajalne naprave, Novo mesto

- 2 strojna mehanika

Orodjarna, Ljubljana

- 3 orodjarje
- 1 strojnega mehanika
- 2 strugarja
- 2 rezkalca

Delovna skupnost skupnih služb, Ljubljana

- 1 strojnega mehanika
- 4 učence za naslednjo temeljno organizacijo združenega dela

ISKRA — INDUSTRIJA IZDELKOV ŠIROKE POTROŠNJE, LJUBLJANA:

Tovarno antenskih naprav, Vrhnika

- 2 orodjarja
- 2 elektromehanika

5 učencev za naslednjo temeljno organizacijo združenega dela

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA:

Domači trg

- 5 TK mehanikov

Kandidate bo vpisovala uprava Izobraževalnega centra Litostroj v Ljubljani, Djakovičeva 53, do vključno 26. junija 1976. Ob vpisu morajo kandidati predložiti naslednje listine:

- izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu DZS 1,20, kolkovano z državnim kolkom za 2 din (v prijavi naj navedejo kandidati poklic, ki se ga želijo izučiti, in temeljno organizacijo združenega dela, za katero se želijo šolati)
- izpisek iz rojstne matične knjige
- originalno spričevalo o končani osemletki
- zdravniško potrdilo

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Izbor kandidatov bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke in psihotestnih rezultatov, ki jih bodo šoli posredovale skupnosti za zaposlovanje.